

El Papa de la Misericòrdia canonitza la mare dels pobres

Santa Teresa de Calcuta

Aquest diumenge 4 de setembre el papa Francesc canonitza la mare Teresa de Calcuta. La qui va ser un model d'amor a Déu i als pobres és proclamada santa enmig d'un gran fervor popular. Per tal de tenir cura

«Va ensenyar que els pobres més pobres eren per a ella el veritable rostre de Jesucrist»

JAUME PUJOL, arquebisbe de Tarragona

P 19

dels descartats per la societat, santa Teresa de Calcuta va fundar les Missioneres de la Caritat, que avui són presents a 140 països fent visible l'amor misericordiós de Déu.

P 3-5

Proximitat espiritual amb les víctimes del terratrèmol d'Itàlia

El papa Francesc ha volgut manifestar una vegada més la seva proximitat espiritual amb les víctimes del terratrèmol del centre d'Itàlia. Al final del rés de l'Àngelus de diumenge 28 d'agost, el Papa ha manifestat la voluntat de visitar la zona damnificada. Mentrestant, s'ha celebrat el primer funeral d'Estat presidit pel bisbe d'Ascoli Piceno, Giovanni D'Ercole.

P 7

Funeral d'estat presidit pel bisbe d'Ascoli Piceno, el 28 d'agost.

«No podem perdre la il·lusió en la defensa dels drets humans»

Eduard Sagarra, president de l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya

P 16-17

Agustí Codinach

Pensant-ho millor

Matar per matar el temps

No es tracta d'un capciós joc de mots, ja ho veureu. «Matar el temps» és un modisme que tothom entén, i que, més o menys sovint, tots practiquem. Hi ha moltes maneres de matar el temps: jugar a cartes, fer mots encreuats, passar una estona al bar gaudint d'un *Dolce far niente*, etc. Formes ben normals i legítimes. Però, ni que sembli paradoxal, el mostrar-hi horribles de crims i atemptats amb què se'ns amenitza la vida quotidiana, i que poden tenir uns motius, per bé que distorsionats, més o menys comprensibles (odi, gelosia, venjança, fanatisme), s'enriqueix ara amb una varietat nova, humanament incomprensible: matar per matar el temps.

Roma, fa uns mesos: dos joves, fills de bones famílies, estudiosos i aparentment normals (segons la versió dels pares), es troben amb companys per passar una vetllada de gresca; s'enfiten de licor i de drogues, no hi devien faltar les disbauxes sexuals, ja no saben què més fer per «divertir-se» immersos com estan en la boira d'una embriaguesa que els pertorba les facultats físiques i mentals; i quina una se'n pensen? Veure l'efecte que fa matar una persona, gaudir

Valentí Miserachs, prev.
Mestre de la capella de Santa Maria la Major

veient com es cargola en les fiblades del dolor i en els estertors de la mort. Mira que bé! Com ho farem? Surten a donar un tomb amb cotxe pels carrers del barri a veure si pesquen algun candidat. No troben ningú que els faci peça. Aleshores es recorden d'un amic, que viu, però, a 80 km lluny. Li truquen, el conviden a la festa, i el pobre noi, sense sospitar res de l'holocaust que li tenen preparat, agafa el tren i... cap al cau, que ja han caçat el ratolí! L'ajeu en el llit, el lliguen, comencen a torturar-lo entre crits i rialles, i no paren fins que l'esventren a ganivetades. Quin plaer! No passa res, una manera com una altra de «matar el temps». La justícia, pobrets!, encara trobarà atenuants en l'escruixidora conducta d'aquests joves, els pares encara els defensaran: no pot ser, però si eren tan bons nens! A aquestes aberracions hem arribat! I ací m'aturaria, car crec que hi sobra qualsevol comentari. Ah, recordaré només que «el fonament del bon seny és el temor de Déu»; erosionat aquest fonament, com sembla que ho postuli una difosa voluntat suïcida, en nom del progrés social, és clar, segur que no triga a esmicolar-se el temor de l'home.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 5 de setembre del 1997: mor la mare Teresa de Calcuta, fundadora de les Missioneres de la Caritat.

Zoom

Eduard Brufau

El dilluns 29 d'agost va entrar en vigor l'alto el foc definitiu a Colòmbia. D'aquesta manera es comença a posar fi a una guerra que ha durat 50 anys i que ha provocat més de 200.000 morts i uns 5 milions de desplaçats. L'acord de pau entre el govern colombià i la guerrilla de les FARC és el fruit de quatre anys de negociacions auspiciades per Cuba i Noruega.

La setmana en tuits

Daniel Coronell @Dcoronell

Periodista colombià

Fa 7 minuts ha començat a Colòmbia el cessament del foc bilateral i definitiu. 52 anys de guerra acaben aquesta mitjanit

Josep Maria Simon @doctorsimon2

President Internacional dels Metges Catòlics

Al cel sia, Dr. Barraquer!

Bisbe Kevin Farrell @ObispoFarrell

Bisbe de Dallas

Si us plau, pregueu per sor Margaret Held i sor Paula Merrill, 2 monges assassinades a Mississipi

Papa Francesc @Pontifex_it

Esprimo il mio grande dolore e la mia vicinanza a tutte le persone presenti nei luoghi toccati dal terremoto

Rosa Cendón @wwwlarosacat

Coordinadora de l'Àrea de Sensibilització i Incidència de SICAR cat

#donestaronja obrint pas vers una societat sense #violènciamasclista, sense #tràficdedones #tràficdessershumans

Laura Borràs @LauraBorras

Directora de la Institució de les Lletres Catalanes

Repensar la professió: «El professor mediocre diu; el bon professor explica; el professor superior demostra; el gran professor inspira» Ward

Joaquim Nadal @quimnadal

Polític i historiador

Acabo de rebre *Llull per Llull*. És un goig renovat**Bernat Vivancos @BernatVivancos**

Compositor

Quina emoció constatar que a l'Alguer parlen i conserven la nostra llengua!

Bisbe Francesc @BisbePardo

Bisbe de Girona

Sta. Rosa de Lima: pregava molt, anunciava Jesucrist amb convicció, acollia i servia els marginats. Una rosa signe d'amor. En necessitem

AQUEST DIUMENGE, A PARTIR DE LES 10.30 H

RàdioEstel

Segueix en directe la missa de canonització de la Mare Teresa de Calcuta des de la plaça de Sant Pere del Vaticà, presidida pel papa Francesc

Editorial

Santa Teresa de Calcuta

Molts la tenien ja per santa: el seu testimoni d'abnegació envers els més pobres de la terra ha colpit creients i no creients, ha mogut dones i homes d'arreu a seguir el seu estil de vida i l'ha convertit en un referent mundial. I avui, 4 de setembre, l'Església catòlica en reconeix oficialment la santedat. Agnes Gonxha Bojaxhiu (Skopje, Macedònia, 1910 - Calcuta, 1997), aquella dona petita d'estatura i ferma de conviccions, vestida amb un sari blanc de cotó amb vores blaves que viatjava arreu del món amb sandàlies i una caps de cartró, fou pionera de la revolució de la tendresa que proclama el mateix papa Francesc, el Bisbe de Roma que l'ha portada al culte universal. La santedat és la plenitud de l'amor, és a dir, l'amor abnegat. Teresa de Calcuta ja era reli-

giosa, germana de Loreto, ja havia donat un sí a Déu, total, irreversible i sense condicions. I en unes circumstàncies ben prosaiques —un viatge en un tren curull fins dalt de viatgers— va experimentar la seva segona vocació, «la crida dins la crida» com ella mateixa l'anomenava, a anar a servir els més pobres d'entre els pobres, aquells descartats dels quals el Papa també parla sovint. Mare Teresa no va tenir una vida gens fàcil. El seu pare va morir en circumstàncies misterioses, possiblement emmetzinat. Des que va ingressar a l'abadia de Loreto, mai més no va tornar a veure la seva mare ni la seva germana. La fam de Bengala del 1943 i l'onada de violència hindú-musulmana (1946) va enfonsar la població en la desesperació i el cor de Mare Teresa en preguntes punyents. El seu primer any de

treball entre els pobres va estar ple de reptes, va ser temptada a tornar enrere, va tenir dificultats en iniciar una congregació diocesana, quan abandonà Loreto només tenia cinc rúpies. Va conèixer de prop la fam, la misèria dels qui morien al carrer, els estralls de la lepra. Va ser criticada i difamada injustament. Ella mateixa va patir la malària i seriosos problemes de salut. Però sobretot en els darrers temps va conèixer la foscor espiritual, recollida en el llibre *Ven, sé mi luz. Las cartas privadas de la Santa de Calcuta* (Planeta, 2008) un aplec de cartes impressionant on es fa palès el silenci de Déu, la sequedat i la nit fosca que va travessar aquella mística fins que va comprendre que Jesús li continuava parlant en la persona dels més pobres. Santa Teresa de Calcuta, pregueu per nosaltres

La redacció us proposa

Tres nomenaments del papa Francesc

En el nou Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida de la Cúria romana

P 8

La Mare de Déu de Núria i sant Gil

Fra Valentí Serra ens explica el lligam entre aquestes dues advocacions

P 11

Viqui Molins farà l'homilia religiosa d'Organyà

La religiosa teresiana és la primera dona que ha rebut aquest encàrrec

P 10

La tasca del missioner Joan Soler a Togo

L'ONG Abló Pkédé ha finançat la construcció de quatre aules a Dapaong

P 24

Un nou llindar

Diàleg, font de pau

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Convivim, ens trobem pel carrer, som veïns, però no parlem o parlem poc amb ells i ells amb nosaltres. No ens coneixem o ens coneixem poc. Parlem de diàleg interreligiós, però sovint es redueix a un acte protocol·lari o de bones formes. Hi ha un cert intercanvi cultural per les matèries que es donen en els centres educatius i, de cada vegada més, un intercanvi enriquidor entre companys alumnes a les escoles. Les noves generacions ho viuen de manera diferent, però què ens aportem per tal que sigui possible un veritable diàleg, font de pau? Enhorabona als qui ho saben fer i ho fan. El transvasament cultural no resulta fàcil quan cadascú és més exigent amb l'altre que amb un mateix, quan allò que a nosaltres no ens és permès en altres països, els qui provenen d'ells ho estan exigint allà on arriben. Les diferències convertides en costums i sobretot en lleis, solen ser un impediment per al diàleg i enrareixen la convivència. Pitjor si abunden els prejudicis, llavors és quan apareix la intolerància, els fonamentalismes troben espais de cultiu en la ignorància i en la tergiversació religiosa, es busquen raons fins i tot per a allò més inhumà. El terrorisme, amb la seva més macabra manifestació, capta adeptes amb facilitat quan troba individus que s'han buidat ells mateixos d'allò que els podia omplir de sentit i felicitat.

Les religions no són el problema, sinó la falsificació que alguns en fan utilitzant-les per fer mal i en benefici propi. Res més lluny que pensar així. Adherent-se a unes paraules del papa Francesc sobre els atemptats terroristes, el gran aiatol·là de l'Iran ha dit que les seves consideracions sensates i lògiques sobre l'islam són realment admirables perquè dissocien la religió de les accions inhumanes i les atrocitats perpetrades per les sectes impies com el Daesh. Per això, ha condemnat l'assassinat del P. Jacques Hamel, recordant que la mateixa condemna també la fan els intel·lectuals musulmans i la gran majoria de creients islàmics.

La santa dels pobres

La beata Teresa de Calcuta, canonitzada aquest diumenge a Roma pel papa Francesc

Eduard Brufau

Si haguéssim d'esmentar algunes de les personalitats més rellevants de l'Església catòlica del segle XX entre elles hi hauria d'haver, sense cap mena de dubte, la beata Teresa de Calcuta (1910-1997). La seva vida totalment entregada a Déu i als més pobres d'entre els pobres va ser un testimoni concret i palpable de l'amor incondicional de Déu, de la seva misericòrdia infinita pels homes, especialment per aquells que són descartats pel món. La fundadora de les Missioneres de la Caritat, no va dubtar a fer-se deixeble de Jesucrist i assumir plenament l'abaixament, el camí de la creu per poder arribar fins als més pobres que malvivien oblidats de tothom als carrers de Calcuta.

El seu exemple de vida i de fe la va convertir en un referent també més enllà de l'àmbit catòlic i ha captivat els cors de persones d'altres confessions, creences i fins i tot de no creients. La qui va preferir el camí de la humilitat i la creu serà declarada santa al Vaticà pel papa Francesc aquest diumenge 4 de setembre en una cerimònia que es preveu multitudinària.

Actes previs i canonització

Els dies anteriors a la canonització el cor de la ciutat de Roma ja ha bategat amb l'esperit de Teresa de Calcuta. Tot el conjunt d'actes previs s'han aplegat sota el lema «Portadora de l'amor tendre i misericordiós de Déu»; el dia 1 de setembre es va inaugurar l'exposició «Mare Teresa. Vida, espiritualitat i missatge», que es podrà veure fins al dia 7 i que mostra el recorregut vital de la fundadora de les Missioneres de la Caritat a través de fotografies, documents i objectes personals de la futura santa. El dia 2 al matí es van celebrar diverses eucaristies en diferents idiomes a la basílica romana de Santa Anastàsia, i al vespre la catedral de Roma —la basílica de Sant Joan del Laterà— va acollir una vetlla de pregària amb adoració eucarística. El dissabte dia 3 té lloc la catequesi amb el Papa a la plaça de Sant Pere del Vaticà. Du-

rant tot aquest temps i fins al dia 8 les relíquies de la Teresa de Calcuta podran ser venerades a l'església de Sant Gregori Magne de Roma.

Finalment, aquest diumenge dia 4, a les 10.00 del matí, el papa Francesc presideix la cerimònia de canonització de la Mare Teresa. Està previst que milers de fidels d'arreu del món s'apleguin a la plaça de Sant Pere del Vaticà per participar en l'acte litúrgic. Entre els assistents a l'acte hi ha 1.500 pobres acollits a diferents cases de les Missioneres de la Caritat així com unes 300 religioses de l'institut fundat per Teresa de Calcuta. La cerimònia és un dels actes més multitudinaris que s'han viscut al Vaticà des del funeral de Joan Pau II. La canonització s'insereix dins de l'Any de la Misericòrdia, concretament com a part del Jubileu dels treballadors i voluntaris de la misericòrdia. D'aquesta manera es vol fer èmfasi en el caràcter eminentment misericordiós de la vida de la santa dels pobres.

Irradiar l'amor de Déu

La mare Teresa va ser beatificada per Joan Pau II l'any 2003, tan sols sis anys després del seu traspàs. Ara la canonització ha estat possible gràcies a un miracle aprovat per la Santa Seu i que va tenir lloc l'any 2008 al Brasil, quan un home va ser guarit de diverses patologies al cervell en fase terminal. Sobre la intercessió

Entre els assistents a l'acte hi ha 1.500 pobres

La canonització ha estat possible gràcies a un miracle que va tenir lloc l'any 2008 al Brasil

de la mare dels pobres el postulant de la causa, P. Brian Kolodiejchuk, ha declarat que «des del cel ella continua complint aquesta missió: "encenent la llum dels que a la terra es troben en la foscor". Canonitzant-la l'Església la presenta com a model i intercessora dels que, com ella, «es deleixen per encendre el foc de l'amor i la pau arreu del món". Podria ser considerada santa patrona dels que estan més necessitats de la misericòrdia de Déu».

En conseqüència el P. Brian Kolodiejchuk ha insistit en l'exemple que representa Teresa de Calcuta per a tots els catòlics: «A mesura que ens atansem a la canonització, el seu exemple i el seu missatge de tendresa i de l'amor misericordiós de Déu, ens poden esperonar per posar "el nostre amor en acció viva", tal com ella ho va fer, per fer "coses ordinàries amb amor extraordinari".»

Però alhora el postulant de la causa ha assenyalat que els sants són importants no tan sols pel que han fet. I ho ha explicat citant la *Lumen Gentium* del Concili Vaticà II: «Però no venerem pas la memòria dels sants únicament per raó de l'exemple sinó principalment perquè la unió de tota l'Església en l'Esperit Sant s'enforteixi per l'exercici de la caritat fraterna (cf. Ef 4,1-6), perquè així com la comunió cristiana entre els pelegrins ens acosta més a Jesucrist, la unió amb els sants també ens uneix amb Jesucrist, del qual com de la Font i el

Cap, prové tota la gràcia i la vida del mateix Poble de Déu» (LG 50).

Els darrers mesos el papa Francesc també s'ha referit diverses vegades a Teresa de Calcuta. Així en el pròleg del llibre publicat aquest estiu *Amiamo chi non è amato* («Estimem qui no és estimat»), que recull intervencions inèdites de la mare Teresa, el Bisbe de Roma s'adreça als joves dient-los: «Estigueu en el Senyor i estimeu-vos tal com Déu us estima, sigueu constructors de ponts per superar la lògica de la divisió, del rebuig, de la por dels uns cap als altres, poseu-vos al servei dels pobres, afronteu amb coratge la vida, que és do de Déu.»

La canonització de la mare Teresa és rebuda com una benedicció molt esperada pels milers de persones vinculades a la seva obra, des de les religioses fundades per ella, les Missioneres de la Caritat, fins als incomputables voluntaris que les ajuden de manera totalment desinteressada. Molts d'ells formen part del Laics Missioners de la Caritat, que segons ells mateixos expliquen «treballen per a la salvació i la santificació dels membres de les nostres famílies i dels més pobres entre els pobres d'arreu del món». El responsable a Espanya i Portugal dels Laics Missioners de la caritat, Juan Mayol, expressa què representa la Mare Teresa per a ells i com reben la canonització: «Teresa de Calcuta representa donar-ho tot per als altres sense esperar res a canvi. Vaig tenir la sort de conèixer-la i al seu costat es notava que et trobaves amb una santa que ja transmetia molta pau i alegria. Ella serà un exemple universal d'amor, per això el papa Francesc la canonitza aquest any de la Misericòrdia. La mare Teresa ho feia tot per Jesús i considerava la

Mare de Déu com la primera Missionera de la Caritat.»

Presència arreu del món

Les filles de Teresa de Calcuta, les Missioneres de la Caritat, arriben avui a les 5.000 i tenen presència a 140 països. Als llocs més precaris, com ara a l'Índia, on van néixer, es

dediquen a l'atenció dels més pobres i desamparats, als malalts abandonats i als qui no tenen res i viuen al carrer. Regenten hospitals on s'atenen totes aquestes persones, però també tenen orfenats i escoles. Als països amb més recursos, en què la pobresa extrema és més reduïda, les Missioneres de la Caritat són conegudes bàsicament pels menjadors socials. En aquests

centres, amb l'ajut indispensable dels voluntaris, cada dia es dona menjar de franc a centenars de persones que es troben en dificultats socioeconòmiques greus. La canonització de Teresa de Calcuta, la santa dels pobres, fa més manifesta l'escala de valors de Déu, tan diferent de la humana, en la qual el més pobre i menyspreat és aquell a qui s'ha de servir primer.

DELS BANCANS A BENGALA

Agnes Gonxha Bojaxhiu va néixer a Skopje, avui la capital de Macedònia, l'any 1910, encara dins de l'imperi turc. Pertanyia a una família d'ètnia albanesa i confessió catòlica, enmig d'una regió majoritàriament de llengua eslava i confessió ortodoxa i dins d'un imperi oficialment de llengua turca i de religió musulmana. Aquesta complexitat cultural i religiosa, juntament amb la pobresa que de petita va viure a la seva terra, la predisposaran en la seva missió posterior.

Des de ben jove es va sentir cridada a ser missionera i amb divuit anys va abandonar Skopje, on no tornaria mai més, i se'n va anar a Irlanda per ingressar a la Congregació de Nostra Senyora de Loreto. Així que va fer els vots va ser enviada a l'Índia, concretament a Calcuta, la capital de Bengala. Al gran país asiàtic durant vint anys es va dedicar com a religiosa a l'atenció als pobres, però sobretot va exercir de professora. Davant de la immensa pobresa que veia es va sentir cridada a consagrar-se totalment als més necessitats. Va obtenir permís per abandonar la congregació i finalment el 1950 va fundar les Missioneres de la Caritat, aprovades oficialment al cap de quinze anys.

El nou orde es va distingir des del començament per l'adopció com a hàbit del sari, el vestit tradicional de la dona índia. Al mateix temps van afegir als vots habituals el de dedicar-se totalment als necessitats. Pel que fa al carisma la mare Teresa deia que «per a nosaltres no té cap importància la fe que professen les persones a les quals assistim. El nostre criteri d'ajuda no són les creences, sinó la necessitat». L'experiència de la pobresa i de la convivència religiosa a la seva terra natal afloraven així molts anys després.

La seva obra va créixer ràpidament, i va atreure voluntaris d'arreu del món. Per la seva tasca d'ajuda als més pobres d'entre els pobres l'any 1979 va rebre el Premi Nobel de la Pau. El papa Joan Pau II es va sentir especialment proper a la Mare Teresa i es van trobar diverses vegades. La seva personalitat va atreure les mirades de tothom, ja fossin catòlics o d'altres creences, religiosos o agnòstics. Va morir l'any 1997 a Calcuta, la seva estimada ciutat, envoltada de les seves germanes i amb merescuda fama de santedat.

Pelegrinatges 2016

Bretanya i Normandia

Del 20 al 27 de setembre

Geòrgia

Del 7 al 16 d'octubre

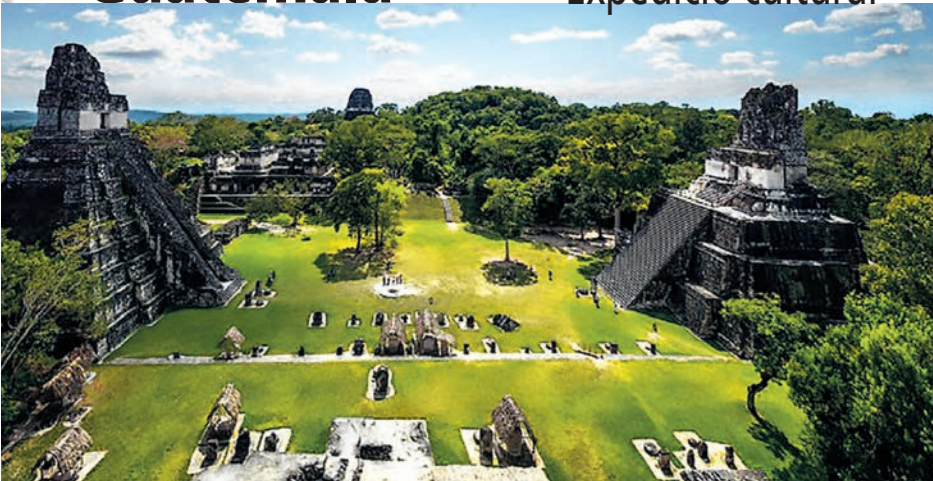
"la festa de la túnica sagrada"

www.clubmes.cat

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Guatemala

Expedició cultural

Del 17 al 28 d'octubre

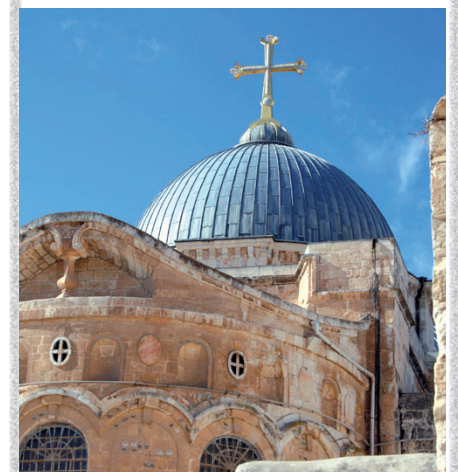
Els colors d'Amèrica

Iran

Del 7 al 17 de novembre

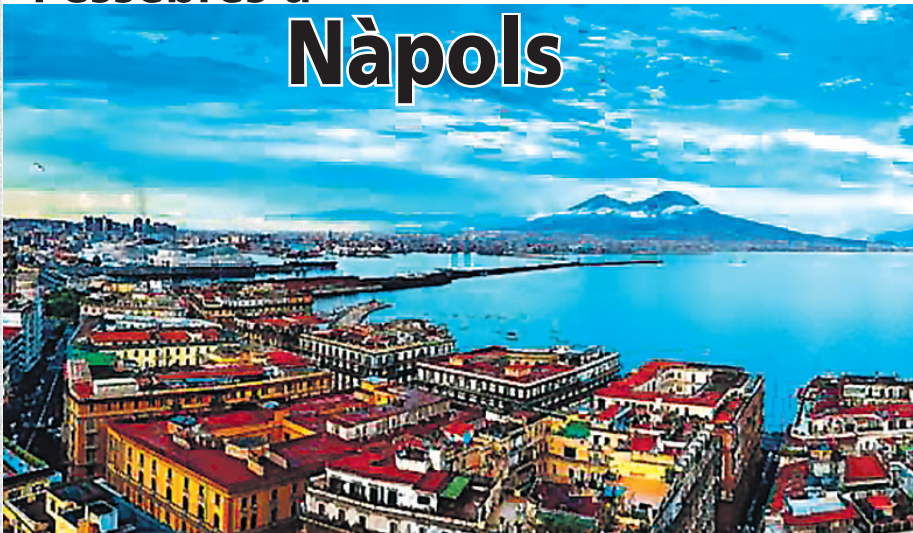
TERRA SANTA

Del 30 de novembre al 9 de desembre

Pessebres a

Nàpols

Del 14 al 18 de desembre

ETIÒPIA

Del 12 al 24 de gener

TIMKAT 2017, es tracta del viatge a Etiòpia anual de celebració de la Festa de l'Epifania a Lalibela

Francesc vol visitar la zona devastada pel terratrèmol

El Papa manifesta a les víctimes la seva proximitat espiritual

Agències

Ciutat del Vaticà

En la seva tradicional salutació després del rès de l'Àngelus del diumenge 28 d'agost, el papa Francesc va manifestar un cop més la seva proximitat espiritual envers les víctimes del terratrèmol que ha afectat el centre d'Itàlia. També va expressar la seva voluntat de visitar la zona.

«Desitjo renovar la meua proximitat espiritual als habitants del Laci, les Marques i l'Úmbria, molt afectats pel terratrèmol d'aquests dies», va manifestar el papa Francesc, que va tenir un pensament especial pels habitants de les poblacions d'Amatrice, d'Accumoli, d'Arquata del Tronto i de Norcia. «Una vegada més els dic a aquestes estimades poblacions que l'Església comparteix el seu patiment i les seves preocupacions, resa pels morts i pels supervivents.»

Després d'unes paraules de reconeixement envers les feines de rescat i de solidaritat dutes a terme per les autoritats, les forces de seguretat, de protecció civil i els voluntaris, el Papa va manifestar la seva voluntat de visitar la zona: «Benvolguts germans i germanes, tan aviat com sigui possible espero anar al vostre encontre, per portar-vos en persona el consol de la fe, l'abraçada de pare i germà, i el suport de l'esperança cristiana.»

El mateix dimecres 24 d'agost, hores després del terratrèmol que va devastar el centre d'Itàlia, el papa Francesc va suspendre la catequesi que tenia preparada. La tristesa per les conseqüències d'un sisme que ha causat gairebé 300 morts i ha ensorrat pobles sencers va desembocar en una necessitat imperiosa de mostrar el seu dolor i de pregar per les víctimes i els seus familiars: «Davant les notícies del terratrèmol que ha colpejat el centre d'Itàlia, que ha devastat zones senceres i ha deixat morts i ferits, no puc sinó expressar el meu gran dolor i la meua proximitat a totes les persones presents als indrets afectats pels sotracs, a totes les persones que han perdut els familiars i que ara estan compungides per la por i el terror.»

Així doncs, en lloc de la catequesi que tenia preparada en el marc de l'Any de la Misericòrdia, el papa Francesc va convidar els fidels aplegats a la plaça de Sant Pere a resar una part del Rosari per les víctimes del terratrèmol. Per finalitzar, va convidar les víctimes a «confiar en la carícia i l'abraçada de tota l'Església».

Un altre gest del papa Francesc va ser enviar a la zona del sinistre un equip de bombers i de gendarmes de la Santa Seu perquè col·laboressin en les tasques de rescat.

Col·lecta nacional de l'Església italiana

Les zones més afectades pel terratrèmol de 6,2 graus a l'escala de Richter corresponen a les diòcesis italianes de Rieti i d'Ascoli Piceno. Els bisbes respectius s'han fet presents a la zona

Giovanni D'Ercole, bisbe d'Ascoli Piceno, va visitar la zona devastada i va participar en les feines de rescat.

La religiosa Marjana Lleshi, supervivent del terratrèmol a Amatrice.

per manifestar a totes les víctimes la proximitat de l'Església. El bisbe de Rieti, Domenico Pompili, es trobava

de peregrinació a Lourdes quan va tenir lloc el terratrèmol i de seguida va tornar a la diòcesi. També va explicar

que havia rebut una trucada del papa Francesc, en què el convidava «a no tenir por». «Em va dirigir —expressava Pompili— paraules de proximitat i d'ànim que vull transmetre immediatament a la població.»

De la seva banda, Giovanni D'Ercole, bisbe d'Ascoli Piceno, va manifestar la seva desolació en visitar la zona afectada: «He vist molta tristesa, desesperació però també molta solidaritat.» D'Ercole, que no va dubtar a participar en les tasques de rescat, va presidir el primer dels funerals d'Estat per les víctimes del terratrèmol. Va ser el diumenge 28 d'agost en un poliesportiu a Ascoli Piceno i va comptar amb la presència del president de la República italiana, Sergio Mattarella, i el primer ministre, Matteo Renzi.

El bisbe, en l'homília, va assegurar que els campanars de les localitats afectades pel terratrèmol «han caigut, no sonen més», però va assegurar que «tornaran a tocar, recuperaran el so del matí de Pasqua». «No tingueu por de cridar el vostre patiment, però no perdeu el valor. Junts reconstruirem les nostres cases i esglésies», va encoratjar Giovanni D'Ercole. De fet, fins a nou esglésies medievals italianes han estat danyades pel terratrèmol, si bé això no és res comparat amb la pèrdua de vides humanes.

La fotografia d'una religiosa asseguda a terra i amb la cara ensangonada ha fet la volta al món. Es tracta de Marjana Lleshi, d'origen albanès, i membre de la congregació Serventes del Senyor. Acabava de sobreviure a l'ensorrament del convent Don Minozzi d'Amatrice. Ella es va poder salvar, però tres religioses del mateix convent van morir.

Davant de la devastació provocada pel terratrèmol, la Conferència Episcopal Italiana ha destinat un milió d'euros per a les necessitats més urgents. D'altra banda, el proper 18 de setembre, es farà una col·lecta arreu d'Itàlia coincidint amb el 26è Congrés Eucarístic Nacional.

Església en sortida

Déu juga a tennis

Sí, jo també em vaig quedar sorpresa quan vaig sentir aquesta frase d'un parroquià gran, pare de família, voluntari de Càritas i excel·lent marit. Un home amb una vida de fe molt profunda, expressada dins i fora de l'entorn familiar.

Parlàvem de com la nostra llibertat s'enllaça amb la dels altres, amb els esdeveniments que no controlem i, sobretot, amb la Providència de Déu.

L'amic em va dir: «Molta gent pensa que Déu és com un jugador de golf, que tot sol dona un cop a la pilota de la nostra vida, de manera que aquesta segueix una trajectòria determinada per ell per arribar al seu destí. En aquest cas, nosaltres simplement hauríem de descobrir i complir un projecte ja escrit. Però no és així. Déu juga a tennis amb cadascun de nosaltres, perquè creu en la

nostra llibertat: sense perdre la iniciativa, envia la pilota i, segons la nostra resposta, ens la torna al seu torn de la millor manera possible per continuar en diàleg, fer avançar la nostra història vers el Regne de Déu. Les nostres decisions passen a ser part dels seus plans. L'exemple més extrem del seu diàleg amb nosaltres és la creu i la resurrecció de Crist. Déu va extreure la seva entrega perquè la pilota no sortís del camp i no quedéssim fora del joc.»

Vaig pensar en els grans sants, que han estat persones de gran iniciativa i activitat i, això no obstant, comptaven a cada minut amb la Providència de Déu. I Déu comptava amb ells i elles! Doncs això: amb nosaltres també compta per jugar a tennis amb els altres, confiar en la seva llibertat i involucrar-nos fins al fons per acostar el Regne de Déu.

Leticia Soberón

Anàlisi

Un pas més per assegurar l'«Amoris laetitia»: tres nomenaments del papa Francesc

Salvador Pié

 Rector de la basílica Santa Maria del Mar
 President de la Fundació Blanquerna
 Col·laborador del Pontifici Consell per a la
 Promoció de la Nova Evangelització

Kevin Farrell és considerat un moderat, clar defensor de la vida i de la família, però contrari a actituds de guerra cultural amb la modernitat

Vincenzo Paglia ha marcat amb un tarannà fortament reconciliador el Consell Pontifici per a la Família que fins ara presidia

Pierangelo Sequeri és un teòleg compromès en un renovat treball divulgatiu i pastoral de l'acompanyament de les famílies en dificultat

La seva empresa de neteja s'adapta a les necessitats de la seva escola?

Més de 30 escoles ja confien en nosaltres

Perquè ens adaptem a les seves necessitats, compartim els seus valors i som especialistes en la neteja d'escoles. Truqui'ns al 902 010 977 i comprovi-ho.

1a Auditoria GRATUÏTA

Li direm com optimitzar la despesa en neteja de la seva escola, sense renunciar a res.

Netejant,
posem tots els sentits

Treballem per a la:

 Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
 08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)

El papa Francesc acaba de nomenar tres càrrecs per al nou Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida de la Cúria romana per assegurar l'acompliment de la recent exhortació apostòlica *Amoris laetitia*, sobre l'amor i la família. Es tracta del nou prefecte d'aquest Dicasteri, Mons. K. J. Farrell, irlandès, fins ara bisbe de Dallas (EUA), considerat un moderat, clar defensor de la vida i de la família, però contrari a actituds de guerra cultural amb la modernitat, exactament com la línia mostrada pel papa Francesc.

Alhora ha nomenat Mons. V. Paglia, que fins ara era president del Consell Pontifici per la Família, com a gran canceller del Pontifici Institut Joan Pau II per a l'Estudi sobre el Matrimoni i la Família, que forma part de la Pontificia Universitat Lateranense de Roma. Mons. Paglia és conegut com a cofundador de la Comunitat de Sant'Egidio i alhora per haver marcat amb un tarannà fortament reconciliador el Consell Pontifici per a la Família que fins ara presidia.

Alhora, i aquí rau una de les grans novetats, ha nomenat com a nou president del Pontifici Institut Joan Pau II el milanès P. Sequeri, un dels teòlegs més rellevants del moment actual. Es tracta d'un teòleg compromès en els últims anys en un renovat treball divulgatiu i pastoral de l'acompanyament de les famílies en dificultat (cf. el seu notable *Famiglia e Chiesa. Un legame indissolubile, Roma, 2015*). És sabut que, malauradament, aquest Pontifici Institut no havia col·laborat gaire en la línia proposada pel Papa

a *Amoris laetitia*. Més encara, el fins ara director i diversos professors s'hi havien manifestat públicament contraris, fins i tot publicant un comentari previ totalment crític, poc abans que aquesta exhortació apostòlica fos presentada oficialment.

Resta ara integrar en aquest nou Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida tota la secció que formava part del fins ara Consell Pontifici per als Laics, amb el cardenal Rylko, polonès, com a president; Mons. Clemens, alemany, antic secretari del llavors cardinal Ratzinger, com a secretari, i Mons. Manuel Delgado, barceloní de l'Opus Dei, com a subsecretari.

Amb aquests nomenaments, doncs, el papa Francesc vol assegurar que a la Cúria romana hi haurà persones i institucions que ajudaran l'Església universal a posar en pràctica l'*Amoris laetitia*. La creació d'aquest nou Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida va unida a les dues altres institucions curials creades fa dos anys per ell mateix: els secretariats de l'Economia i de la Comunicació.

Aquestes novetats, juntament amb la potenciació de la Secretaria d'Estat amb el cardenal Parolin, del Secretariat del Sínode amb el cardenal Baldisseri, de la Congregació per al Clergat amb el cardenal Stella, així com del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització, encarregat del Jubileu de la Misericòrdia, amb Mons. R. Fisichella, estan tenint un paper molt rellevant, tot i que no sempre molt conegut, per dur a terme l'«Església en sortida» proposada pel nostre Papa!

Tarragona

S'estudia la construcció d'una església provisional a Constantí

El temple de Sant Feliu s'ha tancat al culte a causa dels danys estructurals

Joan Boronat
Constantí

Els danys estructurals que afecten l'església parroquial de Sant Feliu de Constantí van determinar que el passat mes de març el temple fos tancat al culte, per tal de preservar la integritat de les persones. La reparació de les esquerdes produïdes tant a l'interior com a l'exterior de l'edifici és una empresa complexa i costosa, motiu pel qual, a hores d'ara, s'ignora quan i com es podrà dur a terme la seva rehabilitació, que es pot allargar en el temps.

Davant d'aquesta disjuntiva, recentment s'ha reunit l'assemblea parroquial en el decurs de la qual, a instàncies de la Comissió d'Obres, s'ha plantejat la possibilitat de construir un edifici funcional i sobri, amb capacitat suficient per facilitar l'activitat religiosa parroquial, durant el temps en què pot durar l'obra de l'església. Fins ara s'està utilitzant una de les dependències del Centre Parroquial, amb capacitat per a només un centenar de persones.

Segons Miquel Àngel González, membre de la Comissió d'Obres, en cas que prosperi aquesta proposta, «només es duria a terme amb el consentiment de les persones que hagin col·laborat amb les seves aportacions a l'obra de l'església», destinant-hi llavors les seves aportacions.

Aquesta «església provisional», segons el rector, mossèn Joaquim Claver, es construiria en un solar propietat de la parròquia, on encara resten alguns petits vestigis de l'antiga església constantinenca. Mn. Claver explica que el local construït «podria després utilitzar-se per a altres usos de la parròquia».

D'altra banda cal ressaltar que, des de l'any 2013, les aportacions per a les obres de l'església han permès finançar els apuntalaments preventius i les proves tècniques per als estudis geològics, amb un cost de 123.150,60 euros, un gest que el rector, Joaquim Claver, ha agraït públicament.

Les esquerdes han obligat a tancar el temple. / Luis Milián

Contràriament a les aparences, des del 2013 no s'ha paratitzat ni un moment el procés engegat per a la rehabilitació de Sant Feliu. Com bé diu el capellà, «el fet de no veure màquines al carrer no vol dir pas que estiguem de braços plegats». I és que els estudis i els informes sovint resten a l'espera de respostes; la complexitat de l'obra, la necessitat d'avançar amb pas segur, sense precipitacions, és el més assenyat. Per al responsable de la parròquia de Constantí el que més preocupa és tot aquest treball previ d'estudi i diagnòsi «per encertar en la solució».

Calen 1,5 milions d'euros

A causa dels greus problemes estructurals que afecten l'edifici, les grans decisions es prendran de forma conjunta, a través de la comissió mixta formada per representants de l'Ajuntament de Constantí i la Parròquia, entre ells el mateix alcalde i el rector. A més, s'ha creat una nova comissió per a la recaptació de recursos, a través d'una campanya dirigida al ciutadà, empreses, indústries, i administracions, sense oblidar la implicació de l'arquebisbat.

A principis d'aquest any es va donar a conèixer el cost estimat per reparar l'església de Sant Feliu, pressupostat en més d'1,5 milions d'euros, segons informà l'arquitecte director tècnic de l'obra, Josep Maria Bartolomé.

Mossèn Claver subratlla que tots els estudis realitzats, amb els seus respectius informes tècnics, redactats per geòlegs, parlen de «fonamentació profunda», com a única solució plausible a aquest tipus de problemes estructurals. Treballs que impliquen actuacions col·laterals, com per exemple «retirar els més de 2.000 carreus del terra, numerar-los i tornar-los a col·locar», comenta el rector.

Admet que cercar altres sortides és possible, però no ofereixen les degudes garanties, a parer de l'arquitecte director de l'obra.

Solsona

Arribada de la Mare de Déu de Queralt a la ciutat de Berga

Montserrat Coll / Berga

La celebració del centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu de Queralt ha arrencat amb l'arribada de la imatge a la ciutat de Berga el 27 d'agost. La Mare de Déu va arribar acompanyada pel capellà custodi del santuari, Mn. Ramon Barniol, i els Capitans de la Gala. A la plaça de la Creu també l'esperaven el Gremi de Sant Eloi i les comparses de la Patum que, juntament amb els músics, autoritats locals i comarcals, i els ciutadans, la van acompanyar en processó fins a la plaça de Sant Pere.

Allà una quarantena de músics de la banda de l'Escola Municipal de Música de Berga i corals de Berga i de la comarca van interpretar *Verge Gentil*, de Mn.

Marià Miró; l'*Himne de la Coronació*, d'Antoni Ribera; i l'*Ave Maria*, de Mn. Pere Tuyet.

Fou un moment emotiu, com quan la imatge va entrar dins de l'església parroquial de Santa Eulàlia, on Mn. Joan Casals i Cubinsà, vicari general del bisbat de Solsona, va presidir la celebració religiosa de benvinguda.

Així mateix, l'església de Sant Joan de Berga va acollir, el 26 d'agost, l'acte de presentació de *L'oreneta de Queralt*, el primer conte infantil sobre la història de Queralt. Van intervenir-hi els autors: Roger Cortina, Carles Perarnau i Pere Cuadrench.

La coral infantil Xerics i la coral infantil de Gósol van amenitzar l'acte, que va seguir a la plaça de Sant Joan amb una vetllada musical.

La imatge de la Mare de Déu de Queralt, a les escales de l'església parroquial de Santa Eulàlia de Berga.

Urgell

Viqui Molins rep l'encàrrec de fer l'homilia religiosa d'Organyà

Per primera vegada aquesta responsabilitat recau en una dona

Cartell de l'edició d'enguany de la Fira del Llibre del Pirineu en què participarà la religiosa M. Victòria Molins.

Carme Munté
Redacció

La religiosa teresiana M. Victòria Molins, col·laboradora setmanal de *Catalunya Cristiana*, ha rebut enguany l'encàrrec d'escriure i predicar l'homilia religiosa d'Organyà. Es tracta de la primera vegada que aquesta responsabilitat recau en una dona. «Em sento molt honorada pel fet de tenir ocasió de fer una homilia des de la

meva condició de dona, i de dona catalana, i no només honorada, sinó molt agraïda», ha manifestat la religiosa a *Catalunya Cristiana*. Agraïda especialment al bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Joan Enric Vives, de qui ha rebut l'encàrrec.

L'homilia religiosa s'emmarca en la celebració de la Fira del Llibre del Pirineu, que enguany arriba a la vintena edició i es fa del 2 al 4 de setembre a Organyà. Juntament amb iniciatives

com el lliurament dels premis literaris Homilies d'Organyà, des de l'any 2005 es va decidir encarregar una homilia significativa per als temps actuals a un escriptor o escriptora, un any l'un i un any l'altra, de Catalunya. Enguany li toca a una dona.

Aquesta iniciativa de caire civil va venir acompanyada, a partir de l'any 2008, de la lectura d'una homilia de tipus religiosa, en aquest cas encarregada pel mateix bisbat d'Urgell. En

aquesta ocasió només havien rebut l'encàrrec homes, fins ara. L'arquebisbe Joan Enric Vives va ser el primer de prendre la iniciativa l'any 2008, després va ser seguit per Mn. Josep Maria Ballarín, Mn. Climent Forner, Mn. Manuel Pal, Francesc Torralba, Mn. Armand Puig, Mn. Antoni Pladevall i David Jou.

Enguany, doncs, per primera vegada, coincidiran dues dones a l'hora de fer les seves homilies «modernes»: Teresa Colom, poeta i narradora, i Victòria Molins, religiosa teresiana i també escriptora i articulista. Serà el dissabte 3 de setembre, a les 21 h, a l'església de Santa Maria d'Organyà, el mateix temple on als segles XII-XIII es predicaven les famoses Homilies d'Organyà, un dels textos en prosa més antics escrits en català.

Llengua, pobres i dones

L'homilia religiosa d'Organyà, que enguany predica M. Victòria Molins, versa, com no podia ser d'una altra manera, a propòsit dels tres eixos que en bona mesura han marcat la seva trajectòria personal i religiosa.

En primer lloc, la reivindicació de l'ús de la llengua pròpia per comentar i transmetre la Paraula de Déu. En segon lloc, l'elecció preferencial pels pobres i exclosos a imitació de Jesús, tot configurant el que ha vingut a anomenar la «mística del carrer». I en tercer lloc, la seva condició de dona i de religiosa. En aquest punt reflexiona sobre la seva mare espiritual, santa Teresa de Jesús, i sobre la relació de Jesús amb les dones que recull l'Evangeli. L'homilia de la Viqui Molins la publicarem íntegrament la setmana vinent a *Catalunya Cristiana*.

Per a més informació sobre la 20a Fira del Llibre del Pirineu: www.organya.cat

Barcelona

Cloenda de la fase diocesana de la causa de canonització de la Mare Encarnació Colomina

Redacció / Barcelona

El proper 13 de setembre, a les 19.30 h, a la Sala noble del Palau Episcopal de Barcelona, tindrà lloc l'acte de cloenda de la fase diocesana del procés de canonització de la serventa de Déu Maria Encarnació Colomina i Agustí, cofundadora de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret. Presidirà l'acte Mons. Joan Josep Omella, arquebisbe metropolità de Barcelona, acompanyat del postulant i dels membres del tribunal eclesiàstic format per a aquest procés.

La fase diocesana del seu procés de canonització es va obrir el 15 de setembre del 2015. Durant la instrucció diocesana s'han recollit els escrits i documents relatius a la vida, virtuts i fama de santedat de la serventa de Déu Maria Encarnació Colomina que, després de ser estudiats i valorats pels censors teòlegs i la comissió històrica,

ara passen a la Congregació per a les Causes dels Sants, la qual en primer lloc ha d'examinar la validesa jurídica de totes les actuacions, i posteriorment nomenarà un relator per elaborar la *positio* o document síntesi que, a més de les declaracions dels testimonis, els informes dels teòlegs i pèrits en història i altres documents, oferirà una extensa biografia documentada de la serventa de Déu.

Un cop més s'ha confirmat que els sants es troben entre si. La serventa de Déu apareix envoltada de sants o beats ja reconeguts per l'Església, com sant Josep Manyanet i els beats Anna Maria Janer, Narcís Sitjà i Ramon Oromí, i altres servents de Déu com el bisbe Josep Torras i Bages i Antoni Gaudí i Cornet, en procés de canonització.

Els bisbes de les diòcesis on treballen les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret han augurat que el reconeixement eclesial de la santedat

de la serventa de Déu serà un nou estímulo per a l'activitat apostòlica que desenvolupen als cinc continents.

En l'any en què se celebra el primer centenari de la mort de la serventa de Déu, ocorreguda a Barcelona el 27 de novembre del 1916, és un goig per a les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret i per tots els que se senten hereus agraïts d'una dona que va lliurar la seva vida al servei de la família i l'educació, clausurar el primer pas d'un procés que ens remet a tots a una vocació universal: la santedat.

La Mare Encarnació, el nom de la qual va ser compendi i lema de la seva existència a Natzaret, va viure compromesa amb l'ideal de renovar la família cristiana oferint a tots el model de la Sagrada Família, Jesús, Maria i Josep. Una missió i carisma, heretats de sant Josep Manyanet, de plena vigència i actualitat.

M. Encarnació Colomina.

Urgell

La Mare de Déu de Núria i sant Gil

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins

El religiós dominic fra Narcís Camós (†1664), en el seu llibre *Jardín de María*, estampat a la ciutat de Barcelona en el ja molt llunyà any 1657 i, posteriorment, novament publicat a Girona l'any 1772, escriví que a la Vall de Núria hi ha «una Capilla que mira a Oriente, que se edificó el año 1615 al lado de la cueva de la Santa Imagen, y tiene un altar con un cuadro de la Virgen en que están pintados San Gil Amadeo y algunos pastores, con la cruz, olla y campana en dicho lugar hallaron [...] Esta Imagen la dejó en aquel lugar escondida el glorioso San Gil» (*Jardín de María*, 216-217).

Una venerable tradició afirma que sant Gil hauria sojornat a la muntanya de Núria i que ell mateix esculpí la imatge de la Mare de Déu allí venerada: «Ha d'estar molt gloriosa Catalunya de que sant Gil en vida sua haja santificat los deserts de nostras montanyas de Núria sembrant en ellas odoríficas flors de sas virtuts heroycas, deixant-nos en testimoni de son amor la prenda més rica y la joia més preciosa y més estimada que ell tenia, ço és la sagrada y molt miraculosa imatge de la Reyna del cel María santíssima, fabricada de sas mans de matèria que li administrà lo cel, puig és de fusta incorruptible» (*Història y miracles*, 121-122).

Al llarg dels segles, en aquest santuari marià edificat al Pirineu, el poble fidel hi ha experimentat una molt propera i poderosa intercessió de la Verge Santíssima de Núria agraciant-lo amb nombrosos miracles. Els més destacats d'aquests fets prodigiosos foren divulgats en l'obra del reverend Francesc Marés, titulada *Història y miracles de la Sagrada Imatge de Nostra Senyora de Núria* (Barcelona, 1666). Del conjunt de relats d'aquest llibre que preparà Mn. Marés em plau d'escollir per als lectors de *Catalunya Cristiana* un fet prodigiós que succeí l'estiu del 1626 a benefici del germà carnal d'un frare dominic, fill de Puigcerdà i membre de la comunitat de Vic, fra Jacint, quan Josep Puigsech fou segrestat per uns bandolers i salvat, posteriorment, gràcies a la intercessió de la Mare de Déu de Núria: «Als 18 del mes de agost del any 1626 anaven a visitar a nostra Senyora de Núria per sa devoció desde Puigcerdà lo P. Fr. Jacinto Puigsech, dominic, conventual de Puigcerdà, y un germà seu anomenat Joseph que habitava en la plana de Vich, los quals, quan hagueren passat lo coll de Finesrelles estant ja a la vista de la capella de nostra Senyora, trobaren cinch bandolers que'ls isqueren allí per a robar-los. Los bandolers prengueren al dit Puigsech, germà de Fr. Jacinto y se'l en emportaren per posar-lo en Fransa per haver-ne algun rescat. Y així arribà tot sol lo P. Jacinto a la santa capella de Núria, tan afligit y desconsolat, com se pot pensar, per la presa de son germà.

Vall de Núria celebra la festivitats de la Mare de Déu cada 8 de setembre.

Y no sabent altre remey per a consolar-se, acudí a la Mare de consolació, la Verge Maria, y ab moltas veras li suplicà guardás de mal a son germà, y que'l deslliurás de las mans y poder de aquella mala gent, prometent-li que si el deslliurava, li faria pintar un retauló [: ex-vot] que fos posat en la sua santa Capella, en memòria y agrahiment del benefici y miracle que confiava alcanzar [...] Fou cosa molt admirable que aquella mateixa nit escapà lo dit [Joseph] Puigsech del poder dels ban-

Gravat popular de la Mare de Déu de Núria.

dolers, tan miraculosament, que ell mateix no sabé com era estat, sinó que de bon matí arribà a la santa capella de Núria sa y salvo, quan lo P. Fr. Jacinto, son germà, acabava de missa a nostra Senyora» (*Història y miracles*, 307-309).

Acompanya aquesta nota històrica, a tall d'il·lustració, un gravat popular que representa una de les iconografies de la Mare de Déu de Núria que assolí una gran divulgació arreu de Catalunya, estampada a Puigcerdà a cura del l'impressor Josep Diumenge.

Petits Pelegrinatges

Caravaca de la Cruz

Del 12 al 15 de setembre

GC 004151

ciutat Jubilar in perpetuum

Mallorca terra de Ramon Llull

Del 26 al 29 de setembre

Club+amics
Associació Amics de Catalunya
Cristiana i Ràdio Estel

Contacte:
Tel: 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

La veu de Francesc i Chiara d'Assís

Jordi Curcó

Periodista i historiador, excorresponsal de «Catalunya Cristiana» a Lleida

El 19 de maig moria a Lleida el P. Francesc Gamissans i Anglada, que, tot i haver nascut a Vic l'any 1929 (tenia 87 anys), portava un bon gruix d'anys al convent de la capital de la Terra Ferma i ja se sentia un lleidatà més. Tant, que lluïa amb molt d'orgull la Medalla de la ciutat al mèrit cultural, que la Paeria li va concedir en la Festa Major de Sant Anastasi, el maig de fa dos anys.

«Fraret», periodista i escriptor, Lleida ha estat alhora la ciutat on han bressolat les seves cinc darreres obres, publicades per Pagès Editors: *Sant Francesc d'Assís* (2006), *De tots colors* (2009), *Joan XXIII* (2010), *Chiara d'Assís* (2011) i *La vellesa encalmada* (2013), la seva darrera obra adreçada als ancians. L'editor Lluís Pagès el recorda com «l'autor més entranyable que ha passat per la nostra editorial. Exquisit de tracte i amb una literatura de qualitat, que es trobarà molt a faltar».

El nostre setmanari *Catalunya Cristiana*, del qual fou un històric col·laborador, publicà amb ocasió del seu traspàs un article de recordança signat per Pere Fàbregues, l'altre llibreter i editor de les seves obres, fent memòria i lloança del P. Gamissans: «He tingut el goig i la sort de ser editor de la seva obra màxima i d'altres. I quan dic la seva, penso inevitablement en els cinc volums de *Les fonts franciscanes*, que va traduir amb una exquisidesa de vocabulari que traspuava el seu íntim esperit franciscà, necessari per fer-nos més proper el Pobriçó d'Assís.»

També jo vaig tenir el privilegi de tractar-lo i de mantenir amb ell una bona i dilatada amistat. D'estimar-lo —el P. Gamissans es feia estimar— i de llegir-lo. Tots dos vam compartir opinions, treball i col·laboracions periodístiques en diversos espais i àmbits, molt especialment a *Catalunya Cristiana*, quan vaig exercir durant molts anys com a corresponsal a Lleida del nostre setmanari i també en la meua etapa de director de la Delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Lleida, durant el pontificat del estimat bisbe Francesc Xavier Ciuraneta. Tot plegat ens va apropar com a col·legues

El P. Gamissans amb el llibre «Chiara d'Assís», a la sagristia del santuari de Sant Antoni de Pàdua de Lleida l'any 2012. / Jordi Curcó

i alhora amics.

Fa pocs dies, rebuscant papers per casa, vaig retrobar-me amb un retall de premsa on apareix l'entrevista que vaig fer-li per al diari *La Mañana* de Lleida i que sortí publicada el 5 de març de l'any 2000. Vaig estar content de retrobar-me amb aquella pàgina, il·lustrada amb una fotografia d'un Gamissans 16 anys més jove i amb 14 llibres publicats, de la trentena que finalment ha estat la seva producció bibliogràfica. Aleshores acabava de sortir al carrer *De tot cor*, un recull de 41 evocacions, esdeveniments, persones, actituds i fe, que desfilen davant el lector com a petites reflexions carregades d'humanitat i d'espiritualitat: «Mira, tot el que és humà és cristià, o si vols, dit inversament, el paradigma espiritual d'un veritable cristià és la seva humanitat», va ser una de les seves respostes a les meves preguntes.

Vaig aprofitar l'avinentsa per

qüestionar-lo sobre si ser franciscà li era un suport en la tasca d'escriptor: «Certament que sí. Sant Francesc no va escriure gran cosa, ni era lector assidu. Va llegir més en les fulles vives dels arbres i de la naturalesa, que en les àrides i seques dels llibres. Vull dir que feia més una lectura de la vida, que de temes abstractes. Jo procuro imitar-lo», em digué.

La segona i darrera entrevista que vaig fer-li sortí publicada a les pàgines del nostre setmanari el 22 d'abril del 2012. Acabava de sortir al carrer un dels darrers llibres, *Chiara d'Assís*, la primera biografia de santa Clara escrita en català, publicada per Pagès Editors amb ocasió del VIII centenari de la fundació de les clarisses.

Recordo bé aquella trobada amb el P. Gamissans, a l'acollidora sagristia del convent una tarda després de missa. Ell lluïa amb prestància l'hàbit franciscà, assegut, servant entre les mans aquell novell llibre que feia pocs dies acabava d'infantar i del qual se sentia molt satisfet. Com se'l mirava i com n'estava de cofoi, de la nova criatura: «Jordi, ha quedat maco el llibre, oi?» Vaig fer-li jo mateix la fotografia que il·lustrà aquella entrevista i ara ho fa en aquesta recordança, mentre ell parlava de *Chiara* amb passió i fervor: «És la millor intèrpret dels ideals de sant Francesc. Tos dos nasqueren, visqueren i moren a Assís. Es portaven pocs anys i es tenien una amistat molt afectuosa. Clara fou una dona ferma, culta, dolça i ensem decidida. Cal que molta gent la conegui i l'estimi com jo l'estimo.» Digué aleshores i així, negre sobre blanc, ho vaig transcriure.

Ara, en aquesta recordança del P. Gamissans, voldria dir d'ell que emmirallant-se en la seva estimada *Chiara*, ha estat un «fraret» ferm, culte, dolç i decidit com la santa i, a més, l'autèn-

Ha estat un fraret ferm, culte, dolç i decidit, i l'autèntica veu de Francesc i Clara d'Assís a Lleida

tica veu de Francesc i Clara d'Assís a Lleida. M'afegeixo, però, a les paraules que digué el P. Joaquim Recasens en l'homilia de les exèquies, als peus de sant Antoni de Pàdua al seu santuari de Lleida: «Gamissans ha estat el més gran divulgador de l'esperit franciscà i del franciscanisme popular de tot Catalunya i de tota la Península Ibèrica.»

El P. Recasens s'esplaià a qualificar-lo com a home polifacètic: «Culte, llegit, molt il·lustrat, músic i melòman, escriptor, periodista, guionista de ràdio i televisió, i ací a Lleida heu tingut el goig de viure una faceta que vosaltres el vàreu ajudar a descobrir, el seu talent com a dramaturg.» Ho corroboro i és veritat que fou aquesta la faceta més lleidatana del P. Gamissans, havent escrit cinc obres per ser representades pels actors del grup teatral TOAR de Lleida: *Francesc i Clara d'Assís, una història d'amor*, *Joan XXIII, paradigma de la pau i el bé*, *El Carmel de Lleida*, *Francesc Castelló visqué estimant i morí perdonant* —com admirava ell aquest jove màrtir lleidatà!—, i la darrera, *La Marieta té un blau al front*, basada en la popular llegenda de la Mare de Déu del Blau, advocació mariana arrelada a la història i tradició religiosa de la ciutat de Lleida. Penso que seria prou oportú aplegar en un llibre aquestes cinc obres de teatre escrites i representades a Lleida i a fora, com un merescut reconeixement pòstum a aquest frare, que fou també un bon dramaturg.

«Pau i bé» era la seva franciscana salutació que com a bon «fraret» brollava sempre del seu cor i dels seus llavis. En aquesta recordança que he volgut fer en el meu i seu estimat setmanari, s'escau més que mai aquesta salutació que és alhora un desig per ell i per tots els que el vàrem conèixer i estimar: «Pau i bé, Francesc Gamissans!»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- L·LICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Des del monestir

Quan era xiqueta

Aquest estiu, en el darrer dels concerts de Jordi Savall del IV Festival de Música Antiga de Poblet, dedicat a la Verge, hi va haver un moment especialment màgic. Va ser cap al final, en l'elegant interpretació de la cançó popular tan coneguda *La Mare de Déu*. Després d'escoltar les melodies del *Llibre Vermell* i de les *Cantigas*, les notes de «la Mare de Déu quan era xiqueta» em van arribar molt endins.

Ja fa uns anys, a Poblet, es va recuperar l'introït del dia de Nadal en gregorià, el *Puer natus*, una peça del mode VII considerada una obra mestra del cant pla. En assajar-la i fer-la meva, em vaig adonar —de fet és una apreciació del tot subjectiva— que es podria dir que venim al món

amb aquesta melodia a dins, de tan essencial i tan pura, tan terrena i tan celestial alhora, i que necessitem només algú —com una mena de llevadora, ho deia Sòcrates, també, en relació amb el coneixement de la veritat— que ens ajudi a escoltar-la dins nostre i a treure-la fora.

I és que les coses senzilles, com la bella melodia de *La Mare de Déu*, o el *Puer natus*, són les que millor ens ajuden a accedir a la veritat, a l'essencial, són de fet camí de la veritat i de la bellesa. Això passa també amb l'arquitectura dels nostres monestirs cistercencs, que va voler prescindir de

qualsevol element ornamental per retrobar la línia pura, la conjunció perfecta entre la llum i l'espai. El mateix dormitori de Poblet, on tenia lloc el concert esmentat abans, n'és un exemple. Línies, volum i llum. Tot plegat, un estremiment de la veritat, una veritat tot just intuïda, que s'ofereix com a regal a l'home, com una invitació al diàleg i a la recerca, mai a la possessió, com el Déu en flames de la bardissa de Moisès que ve a trobar el seu poble per començar amb ell una història de llibertat i de responsabilitat. L'estiu ha estat un temps de gratuïtat per a molts. El silenci de la tardor podrà ajudar-nos a recuperar el fil de la nostra vida, la línia mestra d'allò que hem de construir.

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

La bondat no és notícia

Escriu la filòsofa hongaresa Agnes Heller (Budapest, 1929): «Les persones bones existeixen. Les normes i les virtuts canvien, però el criteri de bona moralitat sempre és el mateix. En contrast amb el mal, la bondat pot ser definida mitjançant una fórmula general. Una persona és bona si prefereix sofrir la injustícia que no pas cometre-la. Qualsevol que posi en pràctica aquesta definició formal és bo.»

És bo que ens ho repetim: *les persones bones existeixen*. Massa sovint, el cúmul de notícies que ens arriben són tan negatives que pensem, en el nostre interior, que no hi ha ni un pam de net i, no obstant això, és bo que ens convencem que les persones bones existeixen.

Molt habitualment, els ciutadans bons no són coneguts; fan la seva feina amb correcció, compleixen amb els deures cívics i, fins i tot, s'impliquen generosament en causes perdudes donant

el seu temps i el seu talent, però ningú no els coneix. El mal ven; el bé és discret, però és el que salva el món de la barbàrie.

Diu Agnes Heller en el darrer paràgraf de la seva *Ètica*: «I malgrat tot, encara hi ha bones persones, és a dir, persones honestes. Hi ha persones que porten la promesa del millor món moral possible. Malgrat tot, hi ha persones que són bones d'una manera i en un grau en el qual tot el món pot ser-ho. I, em permeto afegir, aquesta gent és bona d'una manera i en un grau en el qual tot el món hauria de ser-ho.»

La bondat no és mai una casualitat. Tampoc no és un tret que vagi lligat als gens. És un mode

d'estar en el món, un mode de pensar i d'obrar. És la intenció el que defineix la bondat, però no solament la intenció, també els actes. La bona intenció no sempre va acompanyada del bon acte. La intenció bona és la intenció pura, alliberada de l'ego. L'acte bo és el que genera un bé a l'altre.

Sobre allò essencial de la bondat és preferible guardar silenci, però tots som capaços de besllumar els indicis de la bondat, les seves manifestacions en la vida quotidiana. És bo l'home que es dóna als altres, que practica desinteressadament el seu amor, el qui prefereix patir injustícia que causar-la, el qui està disposat a servir i a perdonar, el qui s'oblida de si mateix per una causa més gran que el seu propi jo, el qui acull tothom i respon pacíficament a les ofenses. La bondat no pertany a cap tradició cultural, ni a cap credo religiós.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

Lluitant per les jubilacions a Xile

Una societat que menysprea la gent gran és una societat malalta. La cultura contemporània tendeix a menysprear el que és antic o vell perquè ja no serveix o perquè simplement és vell. Amb les persones grans passa una cosa semblant. No tenim resolt com integrar-nos de manera intergeneracional i tampoc tenim un sistema de vida que els faciliti la vida. A molts països les pensions de molta gent són miserables, és el cas de Xile. És per això que la gent s'està mobilitzant. El moviment «No + AFP» (www.nomasafp.cl/ iniciu) ha convocat diverses manifestacions pacífiques que han tingut una convocatòria massiva (la primera, 700.000 persones el 24 de juliol; i la segona, 1.300.000 persones el 21 d'agost),

per demanar un canvi respecte del sistema de pensions. Les AFP o administradores de fons de pensió són entitats privades on tot treballador cotitza mensualment el 12% del sou de manera obligada. Aquests diners s'inverteixen a diferents tipus de fons, uns amb més risc que altres segons elecció individual. Si la borsa va malament, els diners invertits minven.

Es va crear l'any 1980 en plena dictadura, s'ha considerat modèlic des del punt de vista teòric, diversos països han volgut imitar-lo, però els resultats no beneficien tothom, sinó que més aviat perjudiquen els qui poden estalviar menys. Un

dels problemes que té, a més de la poca estabilitat d'alguns fons de més risc, és que els sous de la majoria de la gent són baixos i que no es poden tenir «llacunes», és a dir, que sempre s'ha de tenir feina. Moltes dones per temes de maternitat no poden tenir continuïtat i les jubilacions es veuen perjudicades.

La gent demana que les jubilacions augmentin i les possibles opcions per fer-ho són a través que l'Estat creï un fons solidari per a aquest fi amb diners públics i privats. La solució sempre és possible si tots hi posen de la seva part. Com sigui, és just que es millori la previsió de les persones grans i que de pas reflexionem sobre la nostra societat «jovecèntrica».

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

Punt de vista

Josep Oriol Pujol i Humet
 Director general de la Fundació Pere Tarrés

Diaques

Per diverses circumstàncies personals i professionals he participat darrerament en funerals oficiats per diaques en tanatoris de la ciutat i la regió metropolitana de Barcelona. D'aquestes celebracions només en puc fer que elogis i això que les circumstàncies d'edat, sentiments de l'entorn i creences de les famílies dels difunts eren ben diverses. En tots ells un diaca serà, vivint el que celebrava, lluny de la rutina, proper a les persones que més sentien la pèrdua..., va oficiar una celebració digna i esperançadora.

Parlem de diaques que són persones madures, probablement jubilades de les seves professions,

**Els diaques
 exerceixen
 amb màxima
 responsabilitat la
 funció que se'ls
 ha encomanat**

casats o vidus, que des d'una opció de fe profunda han optat per aquest ministeri. Malgrat la rutina en la qual podrien caure, probablement per la maduresa de la fe i pel seu equilibri emocional,

exerceixen amb màxima responsabilitat la funció que se'ls ha encomanat. Els he vist trobar el registre per adreçar-se a una vídua gran, a uns fills joves, a uns pares que han perdut un fill encara infant... i fer-ho serenament, des d'una fe que omple les seves vides.

Aquesta experiència positiva, a vegades no tan plena en participar en eucaristies en indrets on passes circumstancialment, és el que ens fa preguntar si no podrien accedir al sacerdoci molts d'ells. La falta de preveres seria ja un argument suficient. Aquesta experiència positiva ens motiva a qüestionar-nos: Quan podran accedir al diaconat les dones? En

una època amb poques vocacions al ministeri, de falta real de lideratges evangelitzadors a la vella Europa, ja hi ha un col·lectiu que podria exercir la funció des de l'excel·lència, com ho estan fent als tanatoris. Tinguem-ho present sobretot en constatar la seva maduresa personal i de fe. No considerar-ho podria ser una ommissió significativa vers els que necessiten un acompanyament o no tenen l'oportunitat d'assistir a celebracions per falta de preveres. Ben segur que els anys ens portaran a respondre de forma diferent de com es fa ara a les preguntes plantejades.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
 Capellà del Montanyà
 ynaraja@gmail.com

Vacances

Avui, a la missa que he celebrat, s'ha demanat al Senyor durant la pregària dels fidels: «Pels que no han pogut gaudir de vacances.» No hi he intervingut, però he pensat que el Senyor Jesús, quan ho senti, potser reflexionant per dins, es dirà: «Jo tampoc no vaig fer vacances i al Pare Etern això no el va inquietar gens.» He pensat que ho comentaria amb els lectors. Crec que la setmana passada ja vaig dir que a la Bíblia la paraula *vacances* no hi apareix. Jo més aviat pregaria pels que no han pogut celebrar el diumenge o que no han volgut gaudir-lo cristianament.

Llegint l'evangeli un s'adona que el més semblant al concepte *vacances*, en els dies de la vida històrica de Jesús, van ser els seus viatges. Concretament, l'anada als peus de l'Antiliban, a la Cesarea de Filip, el seu viatge pels paratges propers a les ciutats autònomes de Tir i Sidó i l'excursió a la muntanya del Tabor. El més curiós del cas és que durant aquests viatges, en comptes de desconnectar de tot, que és el que avui es pretén durant les vacances, ell va aprofitar per revelar una mica la universalitat del seu ministeri: quan va atendre la sirofenícia, quan va triar el bon Simó, que a partir d'aleshores es va anomenar Roca, i es va transfigurar la nit en un bivac improvisat amb els seus amics i amb això se'ls va descórrer una mica la cortina antropològica i van descobrir alguna cosa d'allò que després Pau va anomenar el cos espiritual. Quan van compartir amb Moisès i Elies van aprendre alguna cosa de la talla del Mestre.

El Papa de Roma tampoc no fa vacances.

A molta gent també li resulta impossible la celebració del diumenge en tota la seva dimensió. Penso, per exemple, en els metges de guàrdia, els que regulen la circulació dels trens, els que atenen un malalt a la família, els que treballen als hospitals, de qualsevol categoria i feina i, fins i tot, els responsables dels hotels i restaurants. Aquests i altres que no van aconseguir descansar cada setmana, ho aconseguiran acumulant durant uns dies aquesta mancança periòdica, ja sigui a la muntanya o la platja.

Pretendre l'ideal bíblic de la festa setmanal, per a moltes persones, és impossible i així les vacances són un pedaç. Molts lectors deuen haver fet vacances. Ara, cadascú a la seva manera, que examini i verifiqui si la ment es va relaxar i si el cos va descansar físicament. I si la seva ànima va engrandir el Senyor i va contemplar les meravelles de la Creació o els portents de l'enginy dels homes, siguin artistes plàstics o tècnics. Un pelegrinatge és una altra cosa; no són vacances ni cap simple viatge.

**Tradició i qualitat al
 servei de l'hostaleria
 des de 1880**

Venda
 T 93 318 14 95
 F 93 412 44 45
 Roger de Llúria, 12-14
 08010 Barcelona

Lloguer
 T 93 308 01 04
 F 93 308 71 93
 Pg. de la Verneda, 150
 08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

La Diputació de Barcelona ajuda a reformar i rehabilitar més de 180 habitatges amb finalitats socials

La Diputació de Barcelona, a través de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat, treballa amb els ajuntaments per incrementar el parc d'habitatge públic amb finalitat social als nostres municipis. Una inversió directa de més d'1 milió d'euros en quatre anys ha permès cofinançar projectes d'obres com les instal·lacions de sanejament, aigua, electricitat o calefacció, arranament de banys i cuines, la dotació de mobiliari o reformes per a la millora de l'eficiència energètica dels habitatges. Ja són més de 180 els habitatges beneficiats, que han pogut ser lliurats en perfectes condicions d'habitabilitat a famílies que ho necessiten.

La Diputació, en el marc de les seves funcions i malgrat no tenir competències directes en matèria d'habitatge, aposta, entre d'altres línies de suport integral a les polítiques locals d'habitatge, per l'ampliació del parc públic i l'oferta d'habitatge assequible. És en aquesta línia on s'emmarquen els ajuts econòmics per al cofinançament de la reforma, condicionament i rehabilitació d'habitatges de propietat municipal.

Aquests ajuts han permès incrementar i optimitzar el parc públic d'habitatge destinat al lloguer social i han propiciat un doble impacte positiu: d'una banda, ha permès que aquells ajuntaments que no compten amb recursos suficients puguin acomplir obres en allotjaments de la seva propietat o cedits, augmentar el parc i dinamitzar l'oferta. I, de l'altra, beneficiar persones en situació d'exclusió social o residencial, aquelles que han perdut el seu habitatge a causa de dificultats d'atendre el pagament de rendes de lloguer o quotes hipotecàries, així com d'altres en risc o vulnerabilitat social i econòmica.

Aquest suport es destina majoritàriament a habitatges que es troben en desús o vacants i que no compleixen les condicions mínimes d'habitabilitat o que tenen dèficits que cal atendre. L'ajut de la Diputació permet a l'Ajuntament condicionar-lo i posar-lo a disposició de famílies, atenent a les seves demandes locals i, en general, afavorint el progrés social i econòmic dels municipis.

RESULTATS SATISFACTORIS I MÉS DOTACIÓ ECONÒMICA

El balanç d'aquests anys d'intervenció ha permès fer una valoració positiva tant per part dels ajuntaments com de les persones beneficiades. A la vista dels bons resultats obtinguts, la línia de suport econòmic

Ajuntament de Vilafranca del Penedès

L'ajut de la Diputació permet a l'Ajuntament condicionar habitatges i posar-los a disposició de persones amb problemàtiques d'exclusió social i residencial que en necessiten un.

mic a disposició dels ajuntaments ha tingut dotacions pressupostàries incrementals que és previst que continuï. La Diputació destinarà, per a l'any 2017, una dotació total de 400.000€ i consolida aquesta

línia en el catàleg d'oferta de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat. Aquest recurs es podrà complementar i reforçar amb estudis tècnics, amb la finalitat que els ens locals tinguin un coneixement quantitatiu i qua-

litatiu més aprofundit dels habitatges desocupats i necessitats d'un habitatge social i incrementar així l'oferta del parc d'habitatge públic amb finalitat social dels municipis de la demarcació.

EDUARD SAGARRA PRESIDEIX L'ASSOCIACIÓ

«Els drets humans no

Carme Munté

Eduard Sagarra —advocat especialista en dret de la nacionalitat, estrangeria, immigració i asil— no es cansa de recordar que els drets humans no fan vacances, ni a l'estiu ni durant tot l'any, malgrat el que s'obstini a negar la crua realitat. I, de fet, ell tampoc no fa vacances. Des de Bellver de Cerdanya, on ha estat descansant uns dies, prossegueix amb la seva particular croada: denunciar davant del Defensor del Poble Europeu el «vergonyós» acord entre la Unió Europea i Turquia per a l'acollida de les persones refugiades. Eduard Sagarra, professor de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals a la Universitat de Barcelona, és president de l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya, amb seu a Barcelona.

L'Associació per a les Nacions Unides a Espanya va néixer a Barcelona el 31 d'octubre del 1962. Quina és la seva missió?

Té una missió molt important en la conscienciació i la consolidació dels drets humans a l'Estat espanyol. La tasca principal és conscienciar que els drets humans són per a tothom i en tot moment, i que sempre cal vetllar per la seva garantia. A Espanya va néixer en temps de la dictadura franquista i ha estat, per tant, una eina molt important en la defensa dels drets humans.

Defensar i promoure la pau i els drets humans arreu del món. Aquest és l'objectiu de l'Organització de les Nacions Unides (ONU), nascuda l'any 1945. Com valora l'estat actual de la qüestió?

Les Nacions Unides són una organització internacional de caràcter intergovernamental formada pels estats. Per tant, si els estats no decideixen una actuació determinada, l'ONU per si mateixa no ho pot fer. Davant de tot el que està passant arreu del món, els primers que critiquem la vulneració dels drets humans som justament els que defensem les Nacions Unides. La seva funció és aconseguir la pau mundial, a través d'uns valors i principis que han de ser tinguts en compte en qualsevol moment i situació. Això, que és un ideal, topa a la pràctica amb l'ambició i el poder dels estats, el menyspreu envers la dignitat humana, la corrupció, la venda d'armes i l'enriquiment personal. Malgrat tot, no podem perdre la il·lusió col·lectiva i individual de la defensa dels drets fonamentals. Aquesta il·lusió només tindrà èxit si no defallim.

L'ONU ha quedat en entredit davant d'un conflicte com el de Síria, amb cinc anys d'història?

Síria és un conflicte per la lluita pel poder on conflueixen els Estats Units, Rússia, l'Aràbia Saudita... És el bressol del jihadisme actual. Nacions Unides pot intervenir-hi sempre que ho permetin els cinc estats membres amb poder

Eduard Sagarra, a la seu de l'Associació per a les Nacions Unides, ubicada a la Via Laietana de Barcelona. / Agustí Codinach

de veto: la Xina, França, Rússia, Regne Unit i els Estats Units. A banda d'això, la consciència internacional també de vegades és molt feble. Hem llegit que Bashar al-Assad ha tornat a fer servir armes químiques, i això és un assassinat massiu prohibit pel dret internacional. Fa tres anys Barack Obama va estar a punt d'intervenir-hi, però al final no va fer res. Hem callat des d'aleshores. Un altre exemple és la situació dels refugiats. En relació amb l'any passat, ja han deixat de ser notícia. La ciutadania ha d'exigir als estats i a les institucions que actuïn per evitar la guerra.

El conflicte de Síria ha despertat la guerra freda?

És una guerra diferent ja que hi intervenen vectors que fins ara no eren presents. Primer, la lluita pel poder al Pròxim Orient, per les fonts d'energia i per l'aigua, amb el domini del Tigris i l'Eufrates. Es tracta, a més, d'una lluita en la qual està involucrat el Kurdistan, una nació sense estat de més de 40 milions de persones, i és també una lluita política que enfronta Rússia, els Estats Units i Europa. Tot aquest conflicte a qui està engrandint i potenciant és a la Rússia de Vladímir Putin, que s'erigeix amb un poder molt més important del que tenia fa cinc anys. Aquesta és una de les raons per les quals Rússia afavoreix Assad i ha tornat a emprendre relacions amb Turquia.

L'altre vector important és el terrorisme internacional.

Efectivament. Ha fet que les guerres

una geografia estatal. Fent un cop d'ull al mapa de la guerra de Síria, t'adones que la seva estratègia és crear una mena de teranyina que abrasi diversos punts neuràlgics per a la seva expansió. Finalment, les guerres d'Ucraïna i Síria afavoreixen un element del qual no es parla gaire i que és molt important: el subministrament d'armes. El benefici se l'emporten les grans empreses d'armes, entre les quals n'hi ha d'espanyoles.

LA UNIÓ EUROPEA DESPRÉS DEL «BREXIT»

Una institució que està en hores baixes és la Unió Europea. Quines són les conseqüències del Brexit?

El Brexit és una qüestió molt seriosa, perquè pot significar un desgavell per a Europa però sobretot per al Regne Unit. Hi ha un element molt important que s'ha tingut poc en compte: si el Brexit finalment es du a terme, milions d'anglesos que resideixen a Europa —un milió a Espanya— deixaran de ser ciutadans de la Unió Europea. Ser ciutadà de la Unió Europea no és una qüestió geogràfica sinó un estatus jurídic. Per tant, deixaran de tenir accés a una seguretat social gratuïta, universal i pública; i si tornen al seu país, la seguretat social anglesa és molt pitjor que la catalana i l'espanyola. Cal dir que Catalunya i Espanya té la millor seguretat social pública, universal i gratuïta de tot el món, sense cap mena de dubte. Davant d'això, s'està produint un element que no s'explica gaire: molts anglesos es fan espanyols, francesos o irlandesos perquè d'aquesta manera no perden

Refugiats que fugen de la guerra.

UNIO PER A LES NACIONS UNIDES A ESPANYA

«poden fer vacances»

Renzi, Hollande i Merkel visiten la tomba d'Altiero Spinelli (autor del manifest «Per una Europa lliure i unida») a l'illa italiana de Ventotene, el 22 d'agost.

els avantatges de continuar formant part de la Unió Europea.

Pot haver-hi altres països que s'apunten al Brexit?

Segur que sí. Quan les coses van malament es tendeix a donar-ne la culpa als de fora, cosa que afavoreix els populismes. El descontentament intern per una mala política i mala gestió dels

estats porta els ciutadans a donar-ne la culpa a Europa. Certament, una part de la culpa és d'Europa, perquè potser les coses no s'han fet prou bé, però cal recordar tot el que s'ha aconseguit en aquests seixanta anys: que no hi hagi guerres dins de la Unió Europea, que es respectin els drets humans i que es compti amb unes garanties jurídiques.

Per què manifesta el seu dubte que finalment es dugui a terme el Brexit?

Perquè el Regne Unit encara no ha dit la darrera paraula a la ciutadania respecte dels resultats. Abans de tres anys no crec que demanin de sortir de la Unió Europea, perquè, si ho fan, seria un terratrèmol polític, sobretot per a Anglaterra. Tinc, per tant, els meus dubtes de si el Parlament de Westminster ratificarà aquesta declaració. Políticament hi està obligada; jurídicament, no, perquè el Parlament és sobirà i cada diputat es deu a la seva circumscripció, i no al seu partit com passa a Espanya. Per tant, si el Parlament no ratifica la decisió potser no es demanarà la sortida d'Europa. Ens podem trobar davant d'una mena de dislèxia entre el que políticament hauria de ser i el que jurídicament pot ser.

El populisme és el gran perill de present i futur per a les nostres societats?

Sempre. El populisme reivindica la posició dominant d'una classe i d'una ideologia determinada i, per tant, és antidemocràtic. El populisme es creu portador de la veritat eterna, independentment de si és de dretes o d'esqueres. El populisme és, doncs,

interessant que fer-ho només en benefici propi. La consolidació d'Europa és molt important. Sóc un europeista consagrat. Si la ciutadania pensa que la culpa de la seva situació és d'Europa, és perquè no els ho expliquem bé. El que cal és millorar Europa: els europarlamentaris han de representar més i tenir més força, i Europa ha de ser menys l'Europa dels estats i més l'Europa de les nacions. Europa ha de pensar més polifònicament, i no individualment.

«El benefici de les guerres se l'emporten les grans empreses d'armes, entre elles algunes d'espanyoles»

«El populisme és un problema per a la democràcia, perquè pot ser absolutament legal, però no legítim»

«L'acord amb Turquia és una vergonya d'una magnitud extraordinària i absolutament il·legal»

LA VERGONYA DE L'ACORD AMB TURQUIA

Què ha abandonat pel camí la Unió Europea davant del drama dels refugiats i l'acord amb Turquia?

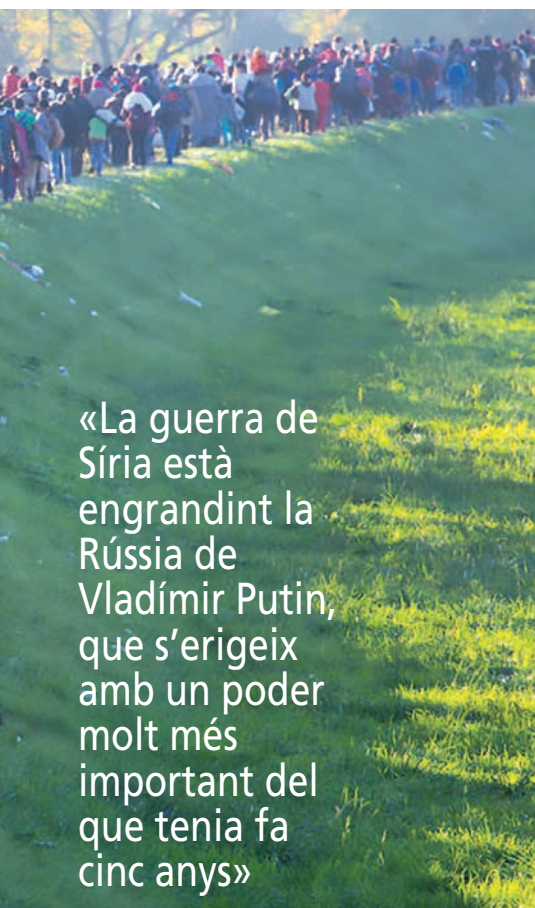
L'acord amb Turquia del 18 de març és una vergonya d'una magnitud extraordinària i absolutament il·legal, i així ho he denunciat. Es carrega un dels principis bàsics del dret internacional humanitari: el dret d'asil i refugi. I converteix els refugiats en immigrants irregulars. Amb aquest acord, pel qual Turquia fa de contenció dels refugiats a canvi de sis mil milions d'euros i de la possibilitat que els turcs puguin entrar a Europa sense visat, el Consell de Ministres d'Europa s'ha carregat el dret d'asil i de refugi. Els governs europeus han perdut el nord i la ciutadania s'ha vist influïda, d'una banda, per una certa fatiga en l'acollida humanitària i, de l'altra, per la por que perilli el propi benestar. Això és molt greu, i la culpa és una mala educació, una mala informació i una mala política davant la por que els populistes s'enduguin tots els vots. Encara que sembli una contradicció, l'acord amb Turquia és producte de la claudicació dels drets humans. Els drets humans no poden fer vacances ni tampoc no hi ha temps morts. Per tant, si la ciutadania, els estats i els governs no són permanentment lluitadors per l'existència, defensa i garantia dels drets humans, Europa ho té molt complicat.

Com interpreta el cop d'Estat fallit de Turquia del juliol, les seves conseqüències en forma de repressió i la participació de Turquia en la guerra de Síria?

En les meves al·legacions davant del Defensor del Poble Europeu he dit precisament això. L'acord amb Turquia és il·legal, entre d'altres coses, perquè no pots tornar una persona refugiada a un país que no respecti els drets fonamentals. L'acord continua vigent en uns moments en què Turquia es planteja reinstaurar la pena de mort, en què els drets fonamentals han estat menystinguts i en què s'han detingut milers de persones. No sóc ningú per dir si el cop d'estat ha estat real o no, però el que és claríssim és que Turquia no pot ser considerat un país segur des d'un punt de vista tècnic.

El papa Francesc ha animat en repetides ocasions Europa a recuperar la seva ànima. Com valora el seu lideratge moral, espiritual i polític?

Aquest Papa és revolucionari i és vist amb bons ulls fins i tot per les persones no catòliques. Per això, el Papa ha aconseguit que tothom se l'escolti quan diu veritats com punys en la defensa dels drets fonamentals de les persones. La ciutadania ha d'ajudar el papa Francesc perquè tot sol no ho pot fer.

«La guerra de Síria està engrandint la Rússia de Vladímir Putin, que s'erigeix amb un poder molt més important del que tenia fa cinc anys»

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La mirada d'Omran Daqneesh

Silenci a l'interior d'una ambulància. Una nena està asseguda en un seient de color butà. En angle recte, una mica més enllà, es pot observar una casa de primers auxilis amb el text en anglès sostinguda a la paret per una corretja. Al seu costat, en un seient també de color butà, hi ha assegut el seu germà, Omran Daqneesh. El nen té cinc anys. És tan petit que només els peus li sobresurten del seient. Va amb pantalons curts i una samarreta. Totes dues peces polsegoses i tacades. Els peus nus. Una bona mata de cabell despentinat li cobreix el cap. La pell de la cara, esquitxada de sang i de pols. L'acaben de rescatar de la runa. La seva imatge viral s'ha difós arreu del món. Soledat d'una infància bombardejada a Alep (Síria), un país en guerra, des del seu naixement. Resulta impossible romandre indiferent davant d'aquesta imatge. Els ulls acostumen a ser camins privilegiats per entrar en el misteri del cor de cada persona. Els ulls d'Omran dibuixen una mirada absent, neutra, indesxifrable. Com si el batec cardíac quedés en suspens. La guerra té aquestes conseqüències. Destrossar infàncies, segar vides, per interessos bastards. Els que les decideixen potser viuen en palaus emmoquetats i contempen els bombardejos en pantalles de plasma. No els esquitxa cap gota de sang.

Dies després d'aquesta imatge, la mirada d'Omran haurà d'assumir noves tragèdies. El seu germà gran, l'Alí, de deu anys, morirà a causa de les ferides del mateix bombardeig. Els seus ulls observaran el rostre dels seus pares, un rostre pintat d'angoixa i de temor per por de les represàlies pel fet que el seu fill s'hagi convertit en un pòster viu del sofriment de les víctimes innocents i en una denúncia involuntària d'una guerra absurda.

Els Maristes Blaus de la ciutat d'Alep atenen moltes persones sense discriminar-les per cap motiu, el religiós inclòs. A les seves cartes, hi expliquen el drama que viuen cada dia. El seu coratge i la seva denúncia tenen poc

Els ulls acostumen a ser camins privilegiats per entrar en el misteri del cor de cada persona

ressò, però es juguen la vida constantment al costat de voluntaris i voluntàries que es comprometen pel bé de tots. No en saben de castells de focs en festes de pobles i barris, sinó de bombardejos que seguen

vides i que enfonsen infanteses en la incomprensió d'una realitat inhumana. No estan sols. Els salesians també fan admirablement tasques similars. Com ells, tenen històries de solidaritat que ofereixen pinzellades d'esperança a una ciutat sumida en l'infern de les bombes. Segurament, altres col·lectius, que desconec, també contribueixen amb la seva audàcia a escriure pàgines de tendresa.

No es tracta de fer zàping. Us proposo un exercici. Poseu a la pantalla de l'ordinador o del mòbil la fotografia de l'Omran i la seva germana a l'ambulància, contempleu-la en silenci, deixeu-vos amarar per ella, permeteu-li que arribi al fons del cor... Finalment, deixeu que flueixi el sentiment més autèntic, la pregària més sincera i el compromís més audaç.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

«Tornem Jesús als pobres»

L'estiu és un temps adient per recuperar forces, per pensar, per llegir una mica més, contemplar la natura, pregar, meditar... Tot això és el que he pogut fer durant uns quants dies de recés espiritual a l'hostatgeria de Montserrat.

En algunes de les meves estones de lectura m'he endinsat en un tema que m'apassiona fa temps i que l'Oriol Xirinachs ha posat al nostre abast en un llibre deliciós que es titula *Tornem Jesús als pobres*.

El llibret parteix d'un dels meus temes predilectes i que va fer canviar, ja fa molts anys, la meua concepció d'espiritualitat —dins de la formació moralista de l'època— envers la joia de l'Evangelí. Aquesta joia que precisament enguany el papa Francesc ha posat per títol i tema del seu programa de pontificat.

Els pobres formen la raó de la meua vida i, com que els porto al cor, vénen amb mi a tot arreu

I ara em trobo amb

aquest llibret, que promou la més autèntica i vital alegria dels que estem amb els més pobres, com el lloc adequat per evangelitzar, per «tornar Jesús als pobres».

Precisament va ser l'origen de la meua decisió, fa molts anys, veure la joia que l'Evangelí produïa en aquells senzills camperols de Solentiname —a Nicaragua— el que em va fer patir tant en veure que al primer món sembla que les esglésies són un lloc només dels rics i els serveis socials, el del pobres. Els «donem» coses, però els hem privat de la joia de l'Evangelí. Per això aquest llibre m'ha commogut. Els pobres formen la raó de la meua vida i, com que els porto al cor, vénen amb mi a tot arreu. I al llarg d'aquestes pàgines, he sentit el goig de recordar moments en els quals he pogut viure aquesta realitat.

Si més no, estic convençuda que el nostre testimoni de joia és necessari. Una joia que serveix, precisament, per acompanyar en el dolor els més febles, des de l'esperança que dona sentir una mà amiga. A la presó no hi ha res que m'agradi més que quan em diuen que la meua presència els alegra la vida. Compartir el dolor des de l'alegria profunda de les benaurances és el regal més gran d'evangelització. Quan el divendres prego amb un bon grapat d'homes i dones als quals la pobresa i la desestructuració ha allunyat de les esglésies i sovint de l'Església, em meravello de la seva capacitat per entendre l'Evangelí. És clar —em dic— si està escrit per a ells!

El dia que un exdrogoaddicte, que encara lluitava per sortir de la marginació, em va interpretar la paraula de Déu des de la seva vessant, vaig reconèixer la joia de Jesús quan dona gràcies al Pare per revelar aquestes coses als senzills... S'estranyava que no entenguéssim la paràbola dels jornaleros pagats igual, tant si havien arribat abans o després. «És que no es tracta d'un sou, perquè m'he fixat que Jesús sempre comença les paràboles dient que el regne de Déu s'assembla a... i jo que hi he arribat molt tard ara puc gaudir del Regne de Déu igual que vosaltres, que fa temps que el viviu...»

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire, Joan Piñol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Ferran Blasi, Esther Borrego, Agustí Codinach, Carles Cortina, Pere Fàbregues, Dani Font, Josep Gil, Joan A. Mateo, Sergi Maurel, Victòria Molins, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Joan Planellas, Quique, Francesc Raventós, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Meritxell Roselló, Xavier Sabé, Peio Sánchez, Jordi Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, Lluç Torcal, Xavier Tudela, Bàrbara Virgil, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

La «Shekinàh»

El P. Pierre Delfieux, fundador de les Comunitats Monàstiques de Jerusalem a París, narra en un dels seus llibres el que li va dir un rabí jueu que anava tots els dijous a l'Església de Saint Gervais, a l'hora de l'adoració de l'Eucaristia:

«Romania en silenci davant del Santíssim. Una nit, veient que feia una hora que estava dret, recolzat sobre el seu bastó, amb la mirada fixa sobre l'hòstia consagrada, em vaig apropar i li vaig dir: Abraham, què mira tan fixament? Va apropar un dit als llavis, com a signe de recolliment i de silenci; després, mostrant-me amb la mà la custòdia, em va dir senzillament, de manera admirable: "Miro la Shekinàh" (la Presència).»

La Bíblia presenta Déu com l'amic dels homes i ens dóna signes de la seva presència fidel, que manifesta la seva proximitat. Adam, el pare dels humans, va viure la familiaritat d'una presència molt propera de Déu, amb qui conversava a l'hora de la brisa (Gn 2,8). Noè va sentir la proximitat amorosa de Déu quan el va convidar a construir l'arca que el salvaria del diluvi (Gn 6,14 i s.). Abraham va rebre a casa seva, a prop de Mambré, el mateix Déu, que

pren la forma de tres visitants, anunci i representació del gran misteri de la Trinitat (Gn 18,1-15). Jacob, a Betel, va descobrir la presència de Déu, una presència que l'embolcalla i l'enforteix (cf. Gn 28,17). Però és en l'Èxode on es palpa la presència de Déu, una presència més permanent i sentida per tot el poble:

«Cada vegada que Moisès sortia del campament per anar a la tenda, tot el poble s'aixecava; tothom es quedava dret a l'entrada de la seva pròpia tenda i seguia Moisès amb la mirada fins que el veien entrar a la tenda. Tan bon punt Moisès hi entrava, la columna de núvol baixava i es quedava a l'entrada de la tenda: era el moment en què el Senyor parlava amb Moisès. Quan el poble veia que la columna de núvol es quedava a l'entrada de la tenda, tothom es prosternava a l'entrada de la seva pròpia tenda. El Senyor parlava a Moisès cara a cara, com un home parla amb un altre. Després Moisès se'n tornava al campament, però el seu ajudant, el jove Josuè, fill de Nun, no es movia de la tenda del trobament» (Ex 33,8-11).

Davant d'aquesta presència, misteriosament re-

presentada per l'arca, el poble respon amb actitud d'adoració. Quina altra cosa pot fer la criatura davant el creador? «Treu-te les sandàlies, que el lloc que trepitges és sagrat» (Ex 3,5); i es prosternà adorant. Així feia el poble jueu davant la tenda del trobament. Amb l'Encarnació del Fill de Déu, amb el naixement de Jesús a Betlem, la presència de Déu enmig del seu poble pren altres dimensions. Déu mateix habita enmig del seu poble a través de la seva Paraula encarnada, i així ho expressa l'evangelista sant Joan: «La Paraula s'ha fet carn i ha habitat entre nosaltres» (Jn 1,14). La tenda, l'arca de l'Aliança, símbols de la presència de Déu, han estat reemplaçats pel mateix Fill de Déu. I quan puja al cel ens deixa aquesta promesa: «Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món» (Mt 28,20). On està present el Senyor? En la seva Paraula, en el pobre, el germà, i de manera especial en l'Eucaristia: «Preneu i mengeu-ne, això és el meu cos.» En l'Eucaristia és present el Senyor. És la gran presència del Senyor. Davant aquesta presència només podem callar i adorar; dir com el jueu de París: callo i adoro la Shekinàh. Que Déu us beneeixi a tots.

Joan Josep Omella
Omella

Arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Santa Teresa de Calcuta

El 4 de setembre, un dia abans del 19è aniversari de la seva mort, el papa Francesc es disposa a canonitzar Teresa de Calcuta, la santa més popular del nostre temps. La religiosa que l'any 1950 va fundar les Missioneres de la Caritat, havia estat beatificada per Joan Pau II el 2003 davant més de 300.000 persones.

El Papa polonès va visitar la mare Teresa a Calcuta i va recórrer amb ella la casa, on va saludar un a un els vuitanta-sis pobres moribunds que llavors s'hi trobaven acollits. Després li va demanar que fundés a Roma, conscient que també en una capital europea era necessària la seva dedicació «als més pobres dels pobres».

En pocs anys les Missioneres de la Caritat es van estendre per tot el món donant un exemple d'amor a Déu i als més necessitats. A Barcelona,

per exemple, exerceixen també una tasca impagable.

Amb motiu de l'Any Sant de la Misericòrdia, vam demanar a les Missioneres que vinguessin a Tarragona a fer una xerrada al clergat de la nostra arxidiòcesi, a la capella del Seminari. Amb la humilitat que les caracteritza s'hi van resistir, però van venir i ens van transmetre les seves experiències espirituals i humanes.

En data encara més recent, el mes de març passat, va tenir lloc un fet que va tornar a commoure'ns: l'assassinat de quatre religioses de la mare Teresa de Calcuta que exercien la seva tasca al lemen, a la ciutat d'Aden, on tenien cura d'un asil amb seixanta ancians musulmans. Eren de l'Índia, de Kènia i de Rwanda, la qual cosa dóna una idea de la seva disposició a anar a qualsevol part on siguin

necessàries per complir amb la seva vocació de servei.

La canonització aquest diumenge de Teresa de Calcuta és una gran alegria per als cristians i per a tothom. Va ensenyar que els pobres més pobres eren per a ella el veritable rostre de Jesucrist; però el seu activisme va estar en perfecta coordinació amb el seu esperit contemplatiu i de pregària. Va treballar sempre a les perifèries de les ciutats, obrint camins en l'Església, però molt unida al Papa i als bisbes locals. És una gran festa poder celebrar la seva inscripció a la llista dels sants. Va mostrar que la vida de fe i l'acció més compromesa no s'oposen, sinó que es retroalimenten, que no hi ha una Església institucional i una altra de popular, que el doble manament de l'amor pot ser una realitat en els nostres dies.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

www.catalunyacristiana.cat

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge XXIII de durant l'any

Lectura primera

Sv 9,13-18

Qui pot descobrir la voluntat del Senyor?

Lectura del llibre de la Saviesa:

Quin home pot conèixer què desitja Déu? Qui pot descobrir la voluntat del Senyor? Perquè els raonaments dels mortals són insegurs, són incertes les nostres previsions: el cos que es descompon afeixuga l'ànima, aquesta cabana de terra és una càrrega per a l'esperit, capaç de meditar. Si amb prou feines ens afigurem les coses de la terra, si ens costa descobrir allò mateix que tenim entre mans, qui haurà estat capaç de trobar un rastre de les coses del cel? Qui hauria conegut mai què desitjàveu, si vós mateix no haguéssiu donat la saviesa, si no haguéssiu enviat de les altures el vostre Esperit Sant? Així s'han redreçat els camins dels habitants de la terra, els homes han après a conèixer què és del vostre grat, i la saviesa els salva.

Salm responsorial

89

Vós feu tornar els homes a la pols
dient-los: «Torneu-vos-en, fills d'Adam.»
Mil anys als vostres ulls
són com un dia que ja ha passat,
com el relleu d'una guàrdia de nit.

R. Al llarg de tots els segles, Senyor,
heu estat sempre la nostra muralla.

Quan preneu els homes,
són com un somni en fer-se dia,
són com l'herba que s'espiga:
ha tret florida al matí,
al vespre es marceix i s'asseca. **R.**

Que el vostre amor no trigui més a saciar-nos
i ho celebrarem amb goig tota la vida.

Que l'amabilitat del Senyor
reposi damunt els seus servents.

Doneu encert a l'obra de les nostres mans. **R.**

Lectura segona

Fl 9b-10.12-17

Rep-lo, no com esclau, sinó com un germà estimat

Lectura de la carta de sant Pau a Filèmon:

Estimat: Jo, Pau, ambaixador de Crist i pres per causa d'ell, recorro a tu intercedint a favor del meu fill Onèsim, jo que l'he engendrat en la fe estant a la presó. Ara te'l retorno com si t'enviés el fruit de les meves entranyes. Jo hauria volgut retenir-lo al meu costat perquè em servís en lloc teu mentre seré a la presó per causa de l'evangeli, però no he volgut fer res sense el teu consentiment: no m'hauria agradat obligar-te a fer un favor com aquest, si tu no el feies de bon grat. Qui sap si, providencialment, Onèsim se separà un moment de tu perquè ara el recobris per sempre, i no com esclau, sinó molt més que això: com un germà estimat. Ho és moltíssim per a mi, però més encara ho ha de ser per a tu, tant humanament com en el Senyor. Per tant, si em comptes entre els qui tenim part en uns mateixos béns, rep-lo com em rebries a mi mateix.

Al·leluia

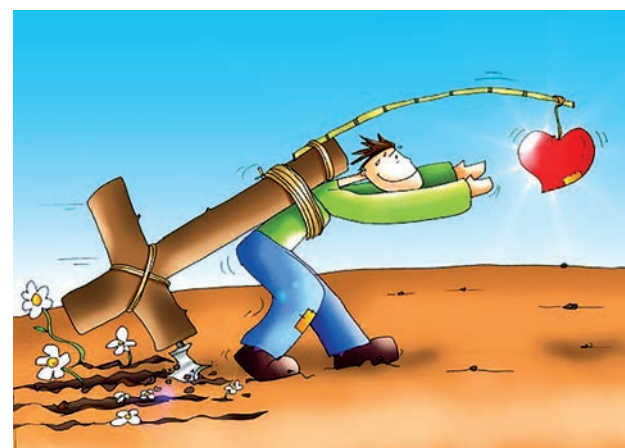
Salm 118,135

*Deixeu-me veure la claror de la vostra mirada,
feu que el vostre servent aprengui els decrets.*

Evangeli

Lc 14,25-33

Ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té

Fano

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç:

En aquell temps, Jesús anava amb molta gent. Ell es girà i els digué: «Si algú vol venir amb mi i no m'estima més que el pare i la mare, que l'esposa i els fills, que els germans i les germanes, i fins i tot que la pròpia vida, no pot ser deixeble meu. Qui no porta la seva creu per venir amb mi, no pot ser deixeble meu.»

»Suposem que algú de vosaltres vol construir una torre. No us asseureu primer a calcular-ne les despeses per veure si teniu recursos per acabar-la? Perquè, si després de posar els fonaments, no podíeu acabar l'obra, tots els qui ho veurien començarien a burlar-se'n i dirien: "Aquest home havia començat a construir, però no pot acabar." Si un rei vol anar a combatre amb un altre, no s'asseurà primer a deliberar si amb deu mil homes podrà fer front al qui ve contra ell amb vint mil? I si veia que no pot, quan l'altre encara és lluny li enviarà delegats a negociar la pau. Així també ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té.»

Consultori bíblic

Ignasi Ricart
Claretà i
biblista

L'expressió de la gent de Natzaret «No és el fill del fuster, aquest?», sembla indicar que Jesús no va fer de fuster pel seu compte, perquè llavors haurien dit: «No és el fuster?».

«Fuster» en grec és *tekton* i en llatí *faber*. Aquest terme s'empra a Mc 6,3 i a Mt 13,55 per indicar la professió de Jesús mateix i de Josep: eren d'ofici menestral, per oposició a senyor. Pot designar un ventall d'activitats que va des de la d'artesà que treballa la fusta (Isaïes 44,13) i la pedra fins a la de constructor de cases (2 Samuel 5,11). D'aquí que probablement sigui més adequat parlar d'un obrer de la construcció. És ben possible que Josep acompanyat pel jove Jesús haguessin treballat com a constructors en la reconstrucció de la ciutat de Sèforis, destruïda pels romans l'any 6 dC i a només vuit quilòmetres de Natzaret. Es comprèn que Josep hagi pres Jesús com a aprenent, des de ben jove, ja que el Talmud diu que el pare està obligat a alimentar els fills, a ensenyar-los una professió manual. I, a l'hora, Josep ensenyà a Jesús a posar-se el tal·lit o xal de pregària i anaven plegats a la sinagoga, a l'ofici diví de l'entrada del Xàbat (dissabte). De retorn a casa ho celebraven amb Maria, la mare de Jesús, que encenia els llumeners per celebrar, pregant junts, l'entrada del Dissabte. Però tots aquests anys fins a la vida pública de Jesús són els anomenats «els anys obscurs de Jesús». La tradició dels «evangelis apòcrifs» ha completat aquest buit. Tanmateix, és millor no potinejar el misteri de la vida de Jesús, que va quedar amagada al redós de la sinagoga i de les converses familiars amb Josep i Maria.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Jesús posa noves condicions a qui vulgui ser el seu deixeble

Jesús «es girà» vers les multituds («nombroses», amplifica el text usual) que l'acompanyaven, un gest que indica que no combregava amb l'olor de masses, i els formula un conjunt de tres noves condicions per arribar a ser «els seus deixebles»: preferir-lo (lit. «odiar», un hebraisme per expressar un grau elevat i un altre de menor en l'oposició de dos antònims; aquí = «estimar menys») als integrants de la família i a la seva pròpia vida, carregar-se la seva respectiva creu i desprendre's dels propis béns. Totes tres vegades el Còdex Beza, amb molts altres còdexs, posa l'èmfasi en la persona de Jesús: «no pot ser el meu deixeble». Per il·lustrar-ho, els posa dos exemples trets, com sempre, el primer, de la vida quotidiana («Qui de vosaltres, si vol construir una torre...?»), i el segon, de les guerres fratricides entre nacions («Quin rei, a punt d'entrar en combat contra un altre rei...?»). En l'un i l'altre cas, primerament hom ha d'«asseure's» ja sia per «calcular les despeses», ja sia per «deliberar si té prou homes de combat». En invitar les multituds al seguiment, Jesús posa el llistó molt alt. L'ambició constructor de la torre s'exposa, si no és capaç d'enllestir-la, que «tots els qui ho contemplin es posin a dir («comencin a burlar-se d'ell», text usual): "Aquest home va començar a construir, però no ha estat capaç d'enllestir-ho."» Si n'haguéssim fet cas, no hauríem edificat tantes torres i campanars, i no dic ja catedrals. El Regne de Déu que Jesús vol construir no es pot fer a còpia de grans masses i edificis singulars i encara menys de guerres de religions àvides de poder, sinó de persones conscients que hagin assaonat la seva pròpia sal, evitant que es torni fada i no serveixi ni tan sols per al femer. Jesús ho repeteix sovint: «Qui tingui orelles per escoltar, que escolti!». El gran repte d'avui, enmig de la proliferació de tants mass-media, ha de consistir precisament a activar en cada persona la capacitat d'escoltar.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

SETEMBRE

4. DIUMENGE

Diumenge XXIII de durant l'any, Verd. Lectures: Saviesa 9,13-19 / Salm 89 / Filèmon 9b-10.12-17 / Lluc 14,25-33
SANTORAL: Bonifaci I, p.; Moisès; Rosa de Viterbo, rel.; Rosalia de Palerm, rel.

5. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 5,1-8 / Salm 5 / Lluc 6,6-11
SANTORAL: Llorenç Giustiniani, b.; santa Teresa de Calcuta, rel. i fund.

6. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 6,1-11 / Salm 149 / Lluc 6,12-19
SANTORAL: Eleuteri, ab.; Zacaries, prof.

7. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 7,25-31 / Salm 44 / Lluc 6,20-26
SANTORAL: Albí, b.; Judit; Regina, vg. i mr.

8. DIJOUS

Naixement de la Mare de Déu (F), Blanc. Lectures: Miquees 5,1-4a / Salm 12 / Mateu 1,1-16.18-23. Urgell: **Mare de Déu de Núria i Mare de Déu de Meritxell (S), Blanc.**
SANTORAL: Adela, rel.; Adrià, mr.; Sergi I, p.

9. DIVENDRES

Sant Pere Claver (MO), Blanc. Lectures: 1 Corintis 9,16-19.22-27 / Salm 83 / Lluc 6,39-42. Solsona: **La Mare de Déu del Claustre (S), Blanc.**
SANTORAL: Felícia, mr.

10. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 1 Corintis 10,14-22 / Salm 115 / Lluc 6,43-49. Tortosa: **Beat Jacint Orfanell (ML), Vermell;** Barcelona i Sant Feliu de Llobregat: **Beats Domènec Castellet i Lluís Eixarc (ML), Vermell.**
SANTORAL: beat Francesc Gárate, rel.; Nicolau de Tolentino, prev.

El sant

Per Eduard Brufau

Beat Jacint Orfanell

A partir del segle XVI el catolicisme s'escampa arreu del món gràcies als missioners, bàsicament franciscans, dominics i jesuïtes. A causa de la predicació de l'Evangelí molts d'ells trobaran el martiri, sobretot els destinats a l'Extrem Orient. Aquest va ser el cas del beat Jacint Orfanell (1578-1622), dominic valencià nascut al Maestrat. Va estudiar a València, Alcalá de Henares, Lleida i finalment Tortosa i va ser frare de l'històric convent de Santa Caterina de Barcelona. Una vegada ordenat de

sacerdot va ser enviat l'any 1605 com a missioner amb altres companys dominics a les Filipines, illes on l'evangelització feta pels predicadors anteriors donava molt bon fruit. Però al cap de poc temps Jacint Orfanell va ser enviat al Japó, territori molt més impermeable a la predicació i on ja hi havia hagut persecucions i màrtirs. Va predicar per bona part del sud del Japó, especialment a l'àrea de Nagasaki, malgrat l'oposició frontal de les autoritats nipones. Després d'uns anys d'expulsions i persecucions el beat dominic va ser arrestat el 1622 i martiritzat a la foguera amb altres cristians. Pel seu testimoni de fe el papa Pius XI el va declarar beat l'any 1867.

La vivència de la litúrgia de les hores

El decret *Perfectae Caritatis* animava els religiosos a una renovació i adaptació adequades de la nostra vida consagrada. En el n. 6 que du per títol «Cal conrear per damunt de tot la vida espiritual», ens deia: «Celebrin, de cor i de boca, segons el pensament de l'Església, la sagrada litúrgia...» I a la constitució *Sacrosanctum Concilium*, a l'apartat «Recitació comunitària de l'Ofici Diví» (n. 99) tenim: «Tots aquells que resen l'Ofici, ja sigui al cor, ja sigui en comú, han de complir la missió que els ha estat confiada amb la màxima perfecció, tant per la devoció interna com per la manera externa de procedir.» Les religioses de vida apostòlica, arran del Vaticà II, vam substituir l'*Oficio parvo*, que era el que es resava habitualment, per la Litúrgia de les Hores, celebració comuna a tots els membres de l'Església. I ho vam fer amb gran alegria i amb una preparació acurada, perquè ho poguéssim dur a terme d'una manera «perfecta». Han passat els anys i l'estructura de l'Ofici Diví ja ens la sabem perfectament; els salms els podem recitar de memòria, les lectures i les imprecaci-

ons també sabem de què van... Això vol dir que el podem «recitar» sense que ens calgui posar gaire atenció en el que estem fent. Si ens referim a l'hora de la celebració també podem constatar que a laudes, per exemple, l'estat anímic està més predisposat perquè té lloc després del descans nocturn, i a vespres ens trobem que després d'una llarga jornada de treball, el cansament, a vegades, ens impossibilita una correcta vivència interna i externa de la celebració. Però com que els religiosos volem viure internament i externament la nostra pietat litúrgica, ja que forma part de la nostra vida diària, ens hem d'adonar que no podem «abaixar la guàrdia»

«La bona celebració externa de l'Ofici diví ajuda a la vivència interna»

tenint la Litúrgia de les Hores com a part central, juntament amb l'Eucaristia, de la nostra vida consagrada. La bona celebració externa ajuda, sens dubte, a la vivència interna, i a la inversa, la bona predisposició interna farà que es transparenti en la celebració externa. Per fer-ho possible ens ajudarà i afavorirà una bona preparació de l'Ofici, i de la nostra predisposició a l'hora de celebrar-ho. Per concloure aquesta senzilla reflexió, voldria fer-ho amb unes altres paraules de la *Sacrosanctum Concilium* (constitució sobre la Sagrada Litúrgia): «El Summe Sacerdot de l'Aliança nova i eterna, Jesucrist, assumint la natura humana, va introduir en aquest exili terrestre aquell himne que es canta perpètuament en els llocs celestials. Uneix a Ell mateix tota la comunitat dels homes i els associa al cant d'aquest himne diví de lloança. Perquè aquesta funció sacerdotal es transmet a través de la seva Església, no només celebrant l'Eucaristia, sinó també d'altres maneres, sobretot recitant l'Ofici diví.» (n. 83 «L'Ofici diví, obra de Crist i de l'Església»).

Consol Muñoz

Superiora general de les Franciscanes Missioneres

Experiència d'espiritualitat carmelitana

Els pelegrins amb la comunitat carmelitana de Dijon.

M. Carmen Sabador

Del 18 al 24 de juliol, amb motiu de la canonització de sor Elisabet de la Trinitat, religiosa carmelita del convent de Dijon (França), que tindrà lloc el proper 16 d'octubre a Roma, un grup de vint-i-tres pelegrins vam sortir de diferents poblacions de Catalunya per visitar aquest lloc sant ple d'espiritualitat del Carmel, on les germanes, en silenci i recolliment, pregunten pel món en comunió amb els germans orientals.

Aquest pelegrinatge es va organitzar des del santuari-parròquia de Santa Teresina de Lleida, amb l'assistència tècnica dels Viatges Emilio Tours (Tarragona) i l'assistència religiosa del pare Jesús Sans, carmelita descalç, acompanyat pel pare Justin Singh, carmelita de la mateixa comunitat. Vam ser rebuts al Carmel de Dijon, que es troba en l'actualitat a la petita població de Flavignerot, enmig de la natura, per les religioses carmelites descalces de clausura, que ens van acollir amb molt afecte i amabilitat. A la capella del convent es va celebrar una solemne Eucaristia com a preparació al gran esdeveniment de la canonització de sor Isabel de la Trinitat, a la qual van assistir les deu religioses que en aquest moment componen la comunitat de Dijon.

Perfil biogràfic

Sor Elisabet de la Trinitat va néixer el 18 de juliol del 1880 i ja des de molt petita volia obrir-se a Jesús. Cada vegada més, Isabel sentia la crida del Carmel per entregar-se a l'oració intensament. Però va haver de vèncer l'oposició de la seva mare i a la majoria d'edat (21 anys) va entrar al Carmel de Dijon el 2 d'agost del 1901. Era la seva gran il·lusió. «Ser esposa

Visita a la cel·la de sor Elisabet de la Trinitat.

La canonització de sor Elisabet de la Trinitat tindrà lloc el proper 16 d'octubre a Roma

de Crist és reposar totalment en ell i permetre-li que reposi totalment en la nostra ànima. La vida d'una carmelita és una comunió ininterrompuda amb Déu, des del matí fins a la nit i des de

la nit fins al matí. Si Ell no omplís les nostres cel·les i els nostres claustres, que buits que estarien!» Són paraules de sor Isabel de la Trinitat. Malalta del mal d'Addison, llavors incurable, el 9 de novembre del 1906, als 26 anys i després d'una llarga agonia i grans sofriments, va morir amb una pregària: «Vaig a la Llum, a l'Amor, a la Vida.»

Estona enriquidora

Després d'aquesta gran experiència d'espiritualitat i oració amb les religioses del Carmel de Dijon, a la tarda vam visitar el centre d'acollida de Taizé, on 3.000 joves, setmanalment i principalment durant els mesos d'estiu, comparteixen en comú l'oració, el cant i la meditació per redescobrir la presència de Déu en les seves vides.

Allí vam fer una estona de meditació i convivència amb els joves que va ser molt enriquidora.

La resta del viatge el vam aprofitar per conèixer Ginebra i la zona dels llacs Maggiore i llac d'Orta, al nord d'Itàlia, on vam gaudir de la bellesa dels llacs i la natura de les petites illes que es troben al mig del llac Maggiore: Isola Bella, Isola dei Pescatori i Isola Madre. A Isola Bella vam visitar el palau Borromeo, on va viure sant Carles Borromeo amb la seva família. El lema de l'escut dels Borromeo és «humilitat».

Després de visitar la zona del Montblanc i la famosa cova de Gel, els pelegrins vam tornar als llocs de partida, amb un sentiment de germanor i espiritualitat viscuts amb comunió durant aquests set dies.

Qüestió d'humilitat

Em fa gràcia quan et diuen: «Quina sort que tens de creure.» És veritat, és una sort, però el qui creu també dubta, pateix, es rebel·la, ho passa malament. La religió no és només un consol, que ho és, sinó un motor que dóna sentit a tota l'existència. Hi ha alguna cosa natural en la recerca de Déu, alguna cosa permanent, estable, perfecta, que sacia tots els anhels de la intel·ligència i del cor. Si a més aquest Déu es va fer home, nen, va treballar, va tenir amics, va tenir gana i angoixes i temptacions, va plorar i va morir per nosaltres per salvar-nos i ressuscitar, aquest Déu et comprèn i t'estima. Creure no és qüestió de matemàtiques, sinó d'humilitat. Llegeix l'evangeli tres minuts al dia i la teva vida canviarà.

DOMINGO MARTÍNEZ MADRID
Baños de Valdearados (Burgos)

L'alegria veritable

Es pot confondre el significat de l'alegria amb situacions més o menys confortables: gaudir de bona salut, no tenir problemes econòmics, divertir-se... Tampoc no podem confondre la veritable alegria amb les riallades que en certs moments ens provoca alguna cosa. Això es podria qualificar de gestos passatgers, però l'alegria veritable per a una persona, per a un cristià, és perenne, segons afirma el papa Francesc.

Des dels primers segles de l'Església, també avui dia, hem llegit i gairebé hem estat testimonis de l'alegria de molts cristians, màrtirs de la fe, que donaven la vida per no renegar de l'amor a Jesucrist. Ana-

Viure la pròpia vida

Acabar l'estiu és sinònim de rutina, de paisatge conegut, de camí ja recorregut. Com quan passes moltes vegades per un mateix lloc i ja no et delectes en la sorpresa. Sense novetat, l'interès minva. Així afrontem molts de nosaltres aquest inici de curs, com un ritual mancat de la guspira que faci diferent el que és nou, de la mirada que percep el detall amagat. Sense aquest extra de curiositat, l'automatisme ens devora i passem més temps del necessari assenyalant les festes i els ponts que tenim abans de Nadal, a manera de subtil escapatòria.

Viure la pròpia vida parteix de la pròpia capacitat per assumir-la. Aquest do, que es dóna per descomptat, passa per temps de gran escassetat. És molt més fàcil escodrinyar en la vida del veí que en la nostra, i davant la falta d'iniciativa, sempre ens quedaran les xafarderies d'escala o els programes que viuen de vendre's, sense pietat, ells mateixos.

Viure la pròpia vida ens unifica, ens recorda el nostre nom. Ens obliga a multiplicar els dons, a vendre-ho tot per a un bé més gran. Ens situa en el nostre lloc, ens fa afortunats, únics i veritables. Calen persones valentes que assumeixin viure el que els toca, el que aquest curs portarà. Que posin el seu ésser davant de Déu i se sentin regalades per cada instant de la vida.

TERESA GOMÀ, rscj

ven cantant i resant cap al martiri, amb una fortalesa que ha deixat i deixa estupefactes els qui en som testimonis indirectes. Que no són suficients, aquests gestos heroics, per, almenys, aturar-nos a pensar qui és aquest Déu que els dóna tanta pau i alegria en aquesta hora difícil de lliurar la vida?

PEPITA TABOADA
Màlaga

Fe popular

A l'estiu se celebren les festes de molts pobles del nostre país que, coincidint amb el bon temps, resulten més lluides i participatives.

En especial als pobles de la costa, la festa de la Mare de Déu del Carme, patrona de la gent del mar, se celebra amb processons marineres, amb les barques engalanades tant dels pescadors com dels estiuejants. També per l'Assumpció de la Mare de Déu són moltes les celebracions amb escenificacions referents a aquest dogma de la fe catòlica.

Malgrat el laïcisme que intenten imposar-nos, és indiscutible que el poble té un arrelat sentiment religiós. El respecte a la llibertat d'expressió sense repressions ni imposicions és el que fa una bona i pacífica convivència.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Retorn del més enllà...

És possible tornar de la mort? Un familiar va tenir un atac de cor i va morir. Va veure com un túnel lluminós i éssers estimats que se li acostaven per recollir-lo. Però després va sentir que l'arrossegaven i va tornar a la vida. La seva explicació és tan convincent que és difícil no creure'l. Li volia preguntar també sobre una teràpia regressiva que consisteix a remun-tar-se per hipnosi a altres existències anteriors. És recomanable?

Quanta falsa ciència es ven com a ciència! Comencem per la darrera pregunta. Aquesta «teràpia» és absolutament desaconsellable, ja que parteix d'un supòsit fals que és la doctrina de la reencarnació, incompatible amb la fe cristiana en la resurrecció. La Revelació ens diu que «l'home mor una sola vegada». Per a un cristià, un discerniment clar sempre és la compatibilitat o incompatibilitat amb la fe. Totalment desaconsellable. Ja vaig escriure fa anys sobre aquest tema.

Pel que fa a l'experiència que aquest familiar diu que ha viscut, la veig perfectament factible. Jo també he conegut persones que em mereixen tota la credibilitat i que relaten experiències semblants; persones que, segons sembla, van posar el peu al més enllà i que, a l'últim moment, van tornar a l'existència terrena. Recordo el relat d'un llaurador que ho va viure i que m'explicava que aquesta experiència li va canviar totalment la vida. Després de viure-la va perdre la por de la mort i es va convertir en un cristià molt fervorós. Ara bé, no puc estar d'acord amb l'afirmació que vostè fa que el seu familiar realment va morir. Va tenir el que s'anomena una experiència propera a la mort. Podria donar-se el cas d'un miracle de resurrecció, temporal òbviament, però no sembla aquest el cas. Al seu familiar no se li va constatar la mort clínica. De fet, els nombrosos casos estudiats sobre EPM (experiències properes a la mort) es produeixen en crisis greus on les constants vitals arriben a una feblesa extrema però sense que es produeixi la mort. Crec que el coneixement d'aquestes experiències pot ajudar a vèncer en moltes persones una visió de la vida purament materialista i tancada a la transcendència. Li recomano a vostè i als lectors un llibre molt bo sobre el tema: *Experiències cercanas a la muerte. Una señal del cielo que nos abre a la vida invisible* (Ediciones Palabra). El seu autor, Patrick Theillier, va ser durant molts anys metge responsable del Departament de Constatacions Mèdiques del santuari de Lourdes.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

La tasca del missioner Joan Soler a Togo

L'ONG Abló Pkédé ha finançat la construcció de quatre noves aules a Dapaong

Roberto Lloréns Reig

A l'estiu els missioners agafen forces a casa seva. Cada dos anys, gaudeixen d'un merescut descans d'un parell de mesos entre nosaltres. Pràcticament el primer mes se'l passen amb revisions mèdiques i el segon l'aprofiten per tocar portes per tal de demanar ajudes als familiars, a les entitats locals i autonòmiques, a tot arreu, per poder tirar endavant els seus projectes, allà on estan destinats a mostrar la Paraula de Déu.

Fa poc vam tenir la sort de rebre a casa la visita de Mn. Joan Soler, d'Olot, missioner diocesà destinat a la parròquia de Dapaong, un poble situat al nord de la república de Togo, a l'Àfrica Occidental. Col·labora habitualment a *Catalunya Cristiana*.

Aquest jove sacerdot de quaranta-un anys —ja en porta vuit a terres africanes— a més a més de continuar amb la parròquia que va fundar el seu predecessor, ha muntat un hospital i un col·legi que a poc a poc va engrandint. Va venir a casa a donar-nos les gràcies a l'Associació Abló Pkédé, una ONG que neix d'un grup de membres de la Comunitat de Vida Cristiana dels Jesuïtes de Casp. Som els pares dels antics alumnes de Casp, que fa ja més de quaranta anys es preparaven per fer la primera comunió.

Abló Pkédé

L'associació Abló Pkédé és una ONG petita que no té cap despesa. Els donatius que rep es destinen en la seva totalitat a finançar els projectes que ens presenten els religiosos i les religioses coneguts nostres, destinats en missions arreu de l'Àfrica. No financem projectes a persones que no coneguem.

Des del maig del 2009 fins ara, hem desenvolupat trenta-quatre projectes en diversos països de l'Àfrica per un total de 98.192,62 euros. Els diners enviats han servit per construir pous, torres-dipòsits d'aigua equipats amb bombes, *paillots* (centres socials per a les dones), molins de gra, quadres per guardar el bestiar, un menjador escolar, així com per equipar de llum dues missions catòliques, un dispensari mèdic i escoles, oferir beques de batxillerat per a estudiants pobres per estudiar infermeria, i cobrir les despeses hospitalàries i la manutenció de gent operada en hospitals catòlics i moltes coses més.

Abló Pkédé va enfocar la darrera campanya nadalenca per ajudar el sacerdot gironí a construir quatre noves aules al seu col·legi. Un cop acabades, els infants de Dapaong podran iniciar el nou curs escolar. Mn. Joan ha vingut per donar-nos les gràcies i al final som nosaltres els que li agraïm a ell la seva presència i el seu testimoniatge.

Vivències a Togo

Les vivències que ens relata al capdavant de la missió de Dapaong (Togo)

Els infants de l'escola parroquial.

Les aules, durant el procés de construcció.

prenen de seguida la nostra atenció. Escoltem les seues paraules, sobre el compromís que ell ha demostrat, tot aollint els més desvalguts i abandonats d'aquella societat africana. Ens ha explicat com, gràcies al que rep de la seva família d'Olot, millora la qüestió alimentària i la sanitària en aquella part d'Àfrica.

En un moment donat, li pre-

guntem: «Com se les apanya un sacerdot catòlic en una zona de majoria musulmana? I ens diu «que la parròquia té la mesquita de veïna i que les meves relacions amb l'imam són cordials. L'imam i el seu seguici musulmà visiten la parròquia per Pasqua i jo li torno la visita al final del Ramadà».

«Ara bé, no tot és cordial. Cada dia augmenta la radicalització del fonamentalisme islàmic, i això ha comportat el rebuig de persones que abans em saludaven i que ara em neguen la salutació», explica Mn. Joan. I afegeix: «He de dir que he viscut circumstàncies estranyes per aquesta causa, agreujades per ser jove i també per ser blanc. En una ocasió vaig tenir sort. Sense saber com, em vaig trobar dins d'un aldarull. L'atzar va fer que allí hi hagués persones que em coneixien, van sortir en defensa meua i, aprofitant la confusió, vaig poder escapar-me...» Aquestes anècdotes ens van deixar a tots commoguts.

Acabem la trobada abans del que voldríem, ja que Mn. Joan ha de tornar a Olot, amb l'últim cotxe de línia. Estem contents perquè hem guanyat un amic, un amic que sabem el que fa i per què ho fa. La seva valentia, el seu bon humor i el seu testimoni ens donen força per continuar ajudant els pobres.

Recordarem sempre les seves paraules: «Enlloc dels evangelis no es diu que Jesús era ric. Allà on hi ha un pobre, un maltractat, un desvalgut, una persona que estima... amb ell hi ha Jesús.»

Mn. Soler ha muntat un hospital i un col·legi que a poc a poc va engrandint

IV Festival de Música Antiga amb Jordi Savall

Música per al diàleg i la convivència, a l'ombra del monestir de Poblet

Joan Boronat
Poblet / Text i fotos

Durant tres nits —els dies 12, 13 i 14 d'agost— es va trencar el silenci monacal que tot l'any es respira al cenobi cistercenc de Poblet amb el Festival de Música Antiga; un lirisme trencador que per quart any consecutiu convoca un públic nombrós i fidel, procedent de tot el país i de més enllà de les nostres fronteres.

Un total de 2.000 persones es van atansar en aquesta edició fins a Poblet per embadalir-se amb simfonies, sovint desconegudes per al gran públic, que van despertar la fosca encalmada del mantell que cobria divendres a la nit la plaça del monestir. Melodies que es van enfilelir els dos dies següents, per primer cop, fins a l'antic dormitori dels monjos, escenari del segon i tercer concert del festival.

L'abat de Poblet, el tarragoní Octavi Vilà, en el concert inaugural, abans que el solista Haïg Sarikouyoumdjian, amb la flauta anomenada *duduk*, sorgís d'entre la foscor per dirigir-se a l'escenari, va dir que «la música és el llenguatge universal, vehiculadora del diàleg i de la pau». Poblet ho fa realitat comptant amb la mà del mestre Jordi Savall, ienguany ha posat l'accent, més que mai, en l'entesa entre els diferents pobles i religions que conviuen a la Mediterrània.

Aquesta ha estat la valoració: escoltar les músiques d'Orient a Occident, subtilment aplegades per Jordi Savall, «no és una experiència qualsevol». Perquè a l'emoció estètica s'hi ajunta un sentiment encara més intens, «aquell que et fa sentir particip, com per art d'encantament, d'una humanitat reconciliada». Després de gaudir i inhalar, a fons, aquest musical «diàleg de les ànimes» de Poblet, la mar que ens és comuna crida onades d'esperançada convivència.

Cants espirituals i del poble

És el contingut del concert que el diumenge 14 a la nit va embolcallar els arcs gòtics de l'antic dormitori dels monjos i amb el qual va concloure aquesta quarta edició del Festival de Música Antiga de Poblet, a càrrec dels solistes de la Capella Reial de Catalunya, entre ells la soprano tarragonina Marta Mathéu, i d'Hespèrion XXI, dues formacions creades pel mateix Jordi Savall.

Les obres interpretades en aquest concert tenien com a denominador comú la devoció a la Mare de Déu. Procedeixen de diferents fonts que ens remeten als segles XIII i XIV, i fins i tot abans. S'hi van poder escoltar algunes de les *Cantigas* de Santa Maria d'Alfons X el Savi i, d'altra banda, els cants i danses del *Llibre Vermell de Montserrat*, com també altres cants a la Mare de Déu que procedeixen de la terra, «encara més lligats a la tradició popular, però amb el mateix grau de devoció i de veneració» tal com

Intervenció del P. Octavi Vilà, abat de Poblet.

Actuació de la cantant grega Katerina Papadopoulou.

subratllava el musicòleg i periodista Pep Gorgori.

Amb aquest darrer concert es va palesar com la música antiga d'arrel sacra i la d'origen popular conviuen mostrant les seves influències recíproques, amb un missatge actual, de gran força espiritual, ple d'amor i d'esperança.

Un dels patrimonis més bells

En el segon concert, el de dissabte, *La viola cèltica*, els diàlegs cèltics de l'antic i del nou món, a redós de *L'home i la natura*, va comptar amb Savall a la viola de gamba baixa i soprano, amb Andrew Lawrence-King (arpa irlandesa i saltiri) i Frank McGuire (bodhran). Una música cèltica qualificada per Jordi Savall com «un dels patrimonis més rics i més bells de totes les tradicions musicals vives del nostre temps», que han sobreviscut als deliris globalitzadors dels homes. L'actuació va servir també per descobrir l'espai

La música antiga d'arrel sacra i la d'origen popular mostren un missatge actual, de gran força espiritual, ple d'amor i d'esperança

manes en diàleg. Una reflexió sobre els elements que uneixen, en la diversitat, els diferents pobles i cultures d'Orient i d'Occident, música executada pel mestre català, juntament amb els d'Hespèrion XXI i els convidats de Síria, Israel, Grècia, Turquia i Armènia. L'actuació va comptar amb intèrprets tan excepcionals com les veus de Lior Elmaleh (Israel), Waed Bouhassoun (Síria) i Katerina Papadopoulou (Grècia).

El Festival de Música Antiga s'inclou dins del marc d'activitats del programa Cosmos, al voltant del qual s'articula la programació cultural que es duu a terme al monestir de Poblet. A la tardor arribarà la quarta edició del Festival Internacional d'Orgues, amb tres concerts repartits, l'un a l'octubre, i els altres dos al novembre, interpretats per Yves Rechsteiner, Duo Vernet-Meckler i Matteo Imbruno, respectivament, músics de gran prestigi però poc habituals en les programacions de música d'orgue a Catalunya.

de l'antic dormitori dels monjos com a auditori idoni, per la seva acústica, agradable temperatura i bona visibilitat, condicions a tenir en compte en les properes edicions del festival.

El concert inaugural de divendres, *Orient-Occident*, el més ric instrumentalment parlant, va ser un exponent de les músiques cristianes, jueves i musul-

El Peu del Romeu estrena segell propi

Per a les credencials dels pelegrins del Camí de Sant Jaume

Redacció

Lleida

La capella del Peu del Romeu, a la cruïlla dels carrers Major i Cavallers, indret emblemàtic de la llegenda dels Fanalets de Sant Jaume i del Camí de Sant Jaume a Lleida, ha estrenat un segell propi per poder segellar les credencials dels pelegrins del Camí de Sant Jaume que així ho sol·licitin. Aquest segells són importants per poder obtenir l'anomenada «compostel·là», document acreditatiu d'haver fet el Camí.

El segell ha estat encomanat per l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes, entitat que té la seu social a l'esmentada capella, de la qual té cura pel que fa a la conservació, així com de l'organització anual de la romeria dels Fanalets de Sant Jaume.

El vicepresident de l'entitat, Jordi Curcó, ha manifestat que quan els pelegrins de Lleida inicien el Camí de Sant Jaume ho fan des del Peu del Romeu. Són molts els que passen per Lleida seguint el Camí de Sant Jaume i

no marxen sense visitar aquesta capella dedicada a l'apòstol. «Els pelegrins demanen que els segellem la credencial de pelegrí, com s'acostuma a fer en tots els indrets del Camí. Fins ara empràvem el segell de l'Agrupació, però vam creure oportú fer-ne un de nou, amb referències a la tradició lleidatana i al Camí de Sant Jaume, que els pelegrins agraeixen i molt», explica Curcó.

El segell, de forma circular, reproduïx la imatge de sant Jaume del Peu del Romeu, amb un dibuix realitzat per l'artista i gravador Antoni Pérez, envoltada de la llegenda següent: «Agrupació Ilerdenca de Pessebristes-Capella Peu del Romeu-Camí de Sant Jaume-Lleida.»

El primer pelegrí que va estampar el nou segell en la seva credencial va ser el pintor lleidatà Josep M. Batlle, que acabava de retornar de Santiago de Compostel·la, després d'haver fet una vegada més el Camí de Sant Jaume. Batlle va felicitar l'Agrupació de Pessebristes per la iniciativa.

Opuscle de la romeria dels Fanalets de Sant Jaume

Redacció / Lleida

L'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes ha publicat un opuscle de promoció de la romeria dels Fanalets de Sant Jaume i de difusió dels valors històrics, artístics i religiosos de la capella del Peu del Romeu, seu social de l'entitat.

L'opuscle, amb un text del periodista i historiador Jordi Curcó, ha estat editat per la Impremta de la Diputació de Lleida i se n'han imprès

5.000 exemplars. Va ser distribuït especialment el 24 de juliol al vespre, entre els participants a la romeria dels Fanalets, així com a la mateixa capella del Peu del Romeu, on van tenir lloc diversos actes previs. L'opuscle té un ús especial per als grups i particulars que la visitin.

La publicació, amb una edició acurada, aporta prou informació per poder conèixer els orígens de la festa, basada en una antiga llegenda que explica la vinguda de l'apòstol a Lleida

i com aquest es clavà una punxa al peu que no el deixava caminar. Foren els àngels els que baixaren del cel amb fanalets de llum per il·luminar la fosca nit i auxiliar el pelegrí per tal que així pogués treure's la punxa i continuar el camí.

La Romeria dels Fanalets de Sant Jaume és descrita en l'opuscle com una festa «oberta a tothom, barreja d'història, tradició i religiositat; de nostàlgia i il·lusió, que fan possible una manifestació festiva que cal conservar, potenciar i preservar per a les futures generacions».

La capella del Peu del Romeu, fundada l'any 1399, on es venera la imatge de sant Jaume dels Fanalets, és presentada com l'indret que conserva la memòria de la tradició dels Fanalets i punt de referència del Camí de Sant Jaume. El Peu del Romeu també es promou com a Casa dels Pessebres i Diorames, on es poden visitar les exposicions permanents dels llegats dels mestres pessebristes Paulina Atmetller i Joaquim Barrufet, i darrerament el conjunt de 35 diorames bíblics d'Emili Tordera i la seva esposa Martha Pérez, únic a tot Catalunya.

EL MUNDO DE LAS HERENCIAS

“En el Bufete Rojas trabajamos para que cuando llegue el día en que ya no estés, tu familia pueda permanecer unida y que todo lo que te ha costado tanto acumular en vida, no sea motivo para dividirla cuando faltes.

Un buen testamento, bien explicado, con mucho amor y cariño puede ayudar a que este trámite tan doloroso pueda ser un poquito más fácil.”

Bufete Rojas

ABOGADAS ESPECIALISTAS EN HERENCIAS

TELÉFONO 93 246 60 96 / 93 265 89 22 CONTACTO mariaelbarojas@bufeterojas.es WWW.BUFETEROJAS.ES

CatalunyaCristiana

L'únic setmanari en català que des de fa 36 anys t'acosta la realitat de l'Església

PODEU OPTAR PER L'EDICIÓ DIGITAL: 90 EUROS L'ANY

Subscribiu-vos-hi per 135 euros l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana durant un any (52 números)

- Edició en català
 Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____

Tel. _____

NIF _____

Forma de pagament

- Únic pagament de per any
 Xec nominatiu que adjunto
 Dos pagaments semestralment
 Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carregui al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular _____

Entitat _____

Oficina _____

DC _____

Compte _____

Data (dd/mm/aa) _____

Signatura del titular _____

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
 (Departament de Subscripcions)
 Comtes de Bell-lloc, 67-69
 08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Actualitats científiques

Els gasos que contribueixen al canvi climàtic

Ja sabem que avui dia tots els experts estan d'acord en el fet que hi ha un escalfament progressiu del nostre planeta, cosa que ens ha de fer estar alerta per evitar que continuï incontroladament. És una realitat innegable per molt que, fins fa poc, hi havia encara qui en dubtava. El papa Francesc en l'encíclica *Laudato Si'* en parla sense posar-ho en dubte. Al n. 25 ens diu: «El canvi climàtic és un problema global amb greus dimensions ambientals, socials, econòmiques, distributives i polítiques, i planteja un dels principals desafiaments actuals per a la humanitat.» I després afegeix: «Els pitjors impactes probablement recauran en les pròximes dècades sobre els països en desenvolupament.» Amb qui s'assessorà el Papa per fer unes afirmacions tan categòriques? Se sap que el qui el va informar va ser el climatòleg indi Veerabhadran Ramanathan (nat a Madurai, Índia, el 1944, i catedràtic des del 1990 a la Universitat de San Diego, Califòrnia).

Aquest expert en el clima ha estat guardonat recentment per la Fundació BBVA (institució que promou el coneixement de les causes que provoquen el canvi climàtic) per les seves troballes. I què és el que ha descobert aquest científic? Ja és cosa ben sabuda que, pel que fa a l'escalfament, l'anhídrid carbònic (el CO₂) n'és una causa important per

El canvi climàtic és avui dia un problema global.

l'efecte hivernacle que provoca, però Ramanathan ha demostrat que no és solament aquest gas sinó que cal tenir en compte que n'hi ha d'altres que hi contribueixen: el metà, els clorofluorocarbonats (CFC) i els anomenats HFC, encara que aquests gasos només siguin gasos traça en l'atmosfera.

Com que es demostrà que els CFC malmetien la protectora capa d'ozó, es van prohibir, com sabeu, i es van

substituir pels HFC, que no fan cap mal a l'ozó. Però, ens adverteix Ramanathan, pel que fa al canvi climàtic els HFC també en són causants. «Tots dos —ens diu— causen escalfament. Els CFC tenen més de 10.000 vegades més potencial d'efecte hivernacle que el CO₂, i els HFC, per la seva part, arriben a ser entre 2.000 i 4.000 vegades més potents que el CO₂.» Més endavant ens dirà que aquests gasos

traça són responsables d'un 45% de l'efecte hivernacle atribuïble a l'acció de l'home. Així, doncs, caldrà també evitar les emissions d'aquests gasos. I, a més, ens afegeix Ramanathan que les partícules de sutge, provinents de cremar carbó, com que retenen la llum solar, també tenen un contribut a l'escalfament. Com convé que tot això se sàpiga per anar posant-hi remei i frenar l'augment de calor a la Terra!

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Jaume Clotet i Fabrès, apòstols dels sordmuts

Jaume Clotet i Fabrès —el pare Clotet— havia nascut a Manresa el 24 de juliol del 1822. Fou considerat, amb sant Antoni Maria Claret, cofundador de la congregació de Missioners Fills de l'Immaculat Cor de Maria, coneguts com a claretians.

Clotet, que va ser instruït als jesuïtes de Manresa, cursà Filosofia a la Universitat de Barcelona i Teologia al Seminari de Barcelona. Va passar després a Vic, on estudià Teologia moral. Fou llavors, cap al 1839, quan, enmig de les convulsions pròpies de l'època, acabaria els seus estudis eclesiàstics a Perpinyà. Va rebre l'ordenació sacerdotal a Roma l'any 1845.

Vicari de Castellfollit del Bosc i rector de Santa Maria de Civit, a la Segarra, en aquella meitat del segle XIX i anticipant-se als temps, va començar a interessar-se per l'apostolat entre els sordmuts. Una obra que va culminar amb el seu *Catecisme de los mudos* (1870).

En aquella primera època de rec-

El santuari de l'Immaculat Cor de Maria, de Barcelona, acull les despulles del P. Clotet.

Joan Pallarès-
Personat
Historiador
jpallarespersonat@
gmail.com

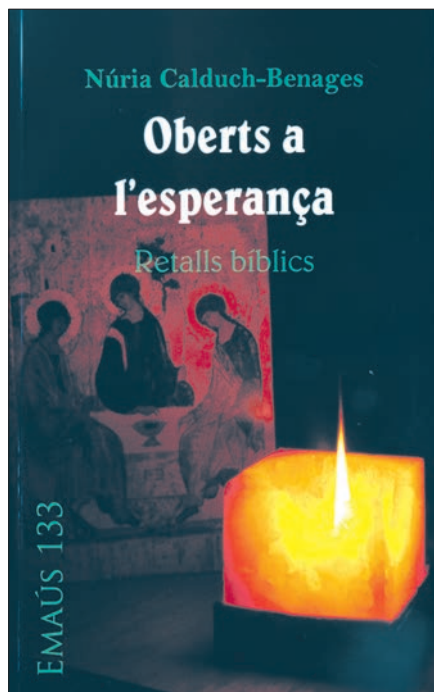
tor, va conèixer sant Antoni Maria Claret. El 1849 havia format sis dels sacerdots que fundaren la congregació de Missioners Fills del Sagrat Cor de Maria. Clotet fou superior de la casa missió de Vic el 1861. Es va exiliar el 1868 juntament amb el sant i el va acompanyar a l'abadia de Fontfreda, on el Pare Claret va morir el 1870, als braços de Jaume Clotet.

Retornat al país, el 1882 va publicar una biografia de sant Antoni Maria Claret. Va ser superior general dels claretians i residia a la vila de Gràcia, tot just incorporada a la ciutat de Barcelona. Va morir el 4 de febrer del 1898. Fou enterrat al cementiri del Poblenou, però les seves despulles van ser traslladades l'any 1960 al seu emplaçament actual, el santuari de l'Immaculat Cor de Maria, al carrer de Sant Antoni Maria Claret de Barcelona.

El 1989, va ser declarat venerable pel papa Joan Pau II.

NÚRIA CALDUCH-BENAGES
Oberts a l'esperança

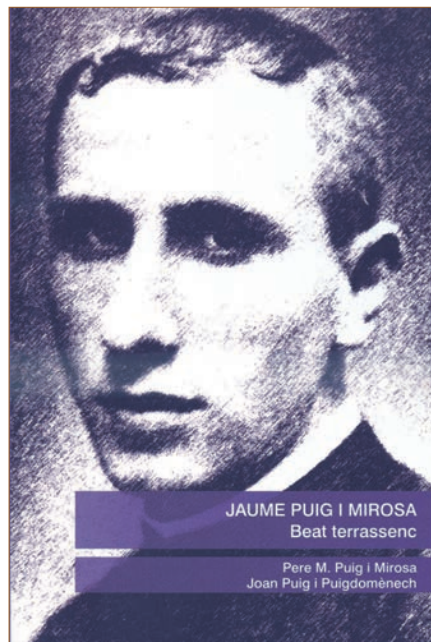
Centre de Pastoral Litúrgica, 2016,
120 pàg.

Tot allò que ens ajudi a conèixer més i millor la Paraula de Déu valdrà la pena aprofitar-ho al màxim. Per això són importants llibres com aquest, en què s'expliquen amb senzillesa i profunditat matèries diverses sobre la Bíblia. Les dones seguidores de Jesús és el tema més repetit entre els set escrits que aplega aquest volum. Una bona invitació a endinsar-nos en el camí de la fe.

**PERE M. PUIG I MIROSA i
JOAN PUIG I PUIGDOMÈNECH**
Jaume Puig i Mirosa. Beat

terrassenc Fundació Torre del
Palau, 2016, 152 pàg.

«El llibre ens narra la vida i la mort d'un home de Déu que ara l'Església proposa com a model de coherència en el seguiment de Jesucrist», escriu el P. Josep M. Soler en el pròleg. En aquesta biografia del P. Jaume Puig i Mirosa (1908-1936) se'ns dona a conèixer la seva personalitat pietosa fins a la seva mort martirial. Va ser beatificat el 13 d'octubre de 2013 a Tarragona.

EQUIP DE PASTORAL
Amics de l'Esperit Sant.

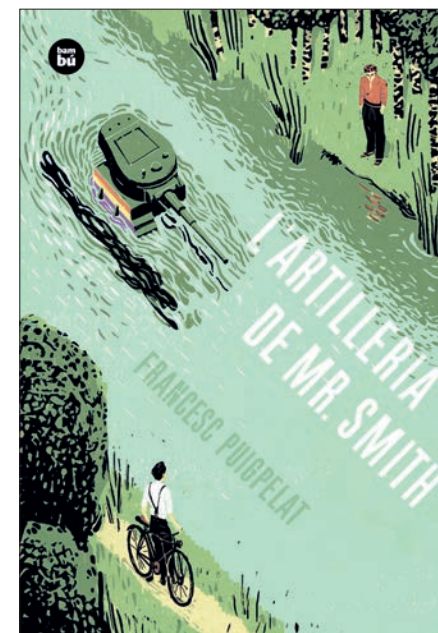
Catequesi de Confirmació (2)
Editorial Família de Jesús, 2016,
160 pàg.

S'acaba de publicar en català aquest interessant manual per a la catequesi de Confirmació, adreçat bàsicament a adolescents d'entre 12 i 14 anys. Se'ns parla de l'acció de l'Esperit Sant en la vida dels joves en el context de la seva realitat: xarxes socials, estudi, amistats, temps de lleure, internet, etc. És un atractiu material complementari del catecisme *Testimonis del Senyor*.

FRANCESC PUIGPELAT
L'artilleria de Mr. Smith

Editorial Bambú, 2016, 200 pàg.

Balaguer, 1938. La guerra civil retruny amb fúria a l'altra banda del Segre, però en Xavier se sent segur i cada dia surt amb bicicleta a explorar el poble i els voltants. En una d'aquestes excursions coneix en Mateu, un noi de setze anys que està a punt d'incorporar-se al front. En Xavier descobrirà l'arma secreta que ha preparat el seu pare per anihilar el bàndol republicà...

SÍLVIA TARRAGÓ
Temps de llum

Columna Edicions, 2016, 280 pàg.

La Júlia, una jove minyona acabada d'arribar a la ciutat, quedarà fascinada per les llums del petit univers sota terra. Aquells passadissos seran confidents de les seves vivències i de la vida dels comerciants. La filla dels amos de la pastisseria, l'aprenent de barber, l'acomodador del cinema... tots configuraran un món que canvia, dècada a dècada, seguint el batec de Barcelona.

CATHERINE CHANTER
El Manantial Ediciones

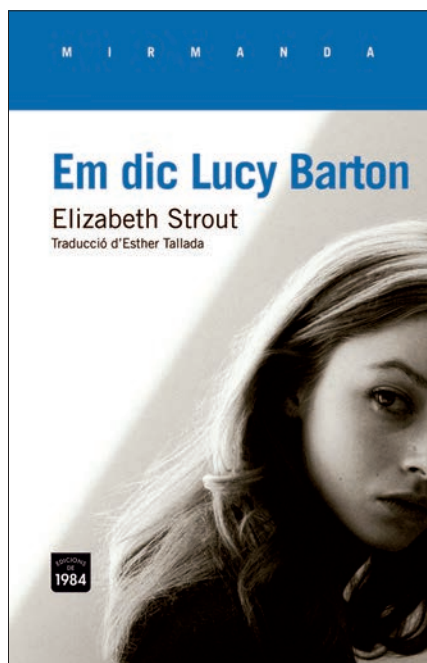
Salamandra, 2016, 444 pàg.

El canvi climàtic comença a deteriorar la vida quotidiana i en Mark i la Ruth Ardingly decideixen anar-se'n de Londres per instal·lar-se al camp on poder educar el seu petit nét, en Lucien. El seu destí serà El Manantial, una finca solitària, sorprenentment verda i fèrtil. Després d'una sèrie de conflictes entre la Ruth i els nous veïns, el que sembla un paradís esdevindrà una presó.

ELIZABETH STROUT
Em dic Lucy Barton

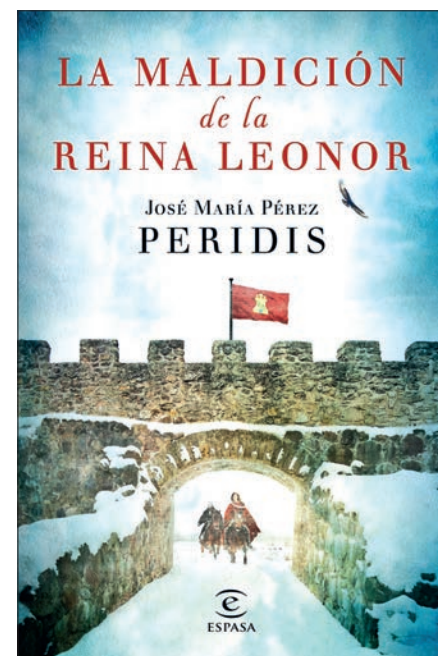
Edicions de 1984, 2016, 222 pàg.

La Lucy Barton no acaba de recuperar-se de la que hauria d'haver estat una senzilla operació d'apèndix. La seva mare, amb qui no parla des de fa molts anys, apareix als peus del seu llit d'hospital. La calma i l'assossec que regnen durant les nits de convalescència les empenyen a parlar, temptejant no només la possibilitat del retrobament sinó també l'eventualitat de la cura.

JOSÉ MARÍA PÉREZ (PERIDIS)
La maldición de la reina Leonor

Espasa Libros, 2016, 542 pàg.

Anys 1184. En una Castella pròspera i en pau regnen Alfons VIII i Elionor d'Anglaterra. Després de dos parts desventurats, la reina no ha aconseguit donar a llum l'hereu que pugui donar continuïtat a la dinastia. Peridis demostra que és un narrador excel·lent amb una gran capacitat de dotar d'ànima i vida els personatges, tan fascinants com desconeguts, de la crònica històrica.

Crítica literària

«Els Güell», una història de Catalunya

Tothom ha sentit a parlar dels Güell. És el nom d'un parc, d'una colònia, d'un palau, d'una finca i de diversos carrers i places, i ha ressonat amb força en la societat, l'economia i la política d'aquests últims dos segles a Catalunya. Com diu Andreu Farràs, l'autor del llibre, es deia Güell «un dels cinc primers occidentals que van entrar a la tomba del faraó Tutankamon», «un dels catalans que van llegir davant del rei d'Espanya el primer memorial de greuges», «un dels homes més rics d'Espanya durant la Segona República i la Guerra Civil»... i un dels cofundadors del Cercle d'Economia, i un alcalde (nomenat a dit) de Barcelona, i el gran mecenes d'Antoni Gaudí, i fins i tot una colla de nens a qui Verdaguier va ensenyar el catecisme.

Aquest llibre, doncs, desgrana cinc generacions d'aquesta família, des del patriarca, Joan Güell, proteccionista i fundador del Vapor Vell de Sants (on hi ha el carrer que porta el seu nom), fins a Carlos Güell de Sentmenat, que va ser candidat a l'alcaldia de Barcelona l'any 1979, passant per Eusebi Güell, gendre del marquès de Comillas i mecenes de Gaudí, Joan Antoni Güell López, un monàrquic que va trampejar amb la

ANDREU FARRÀS
Els Güell
Edicions 62, 2016, 320 pàg.

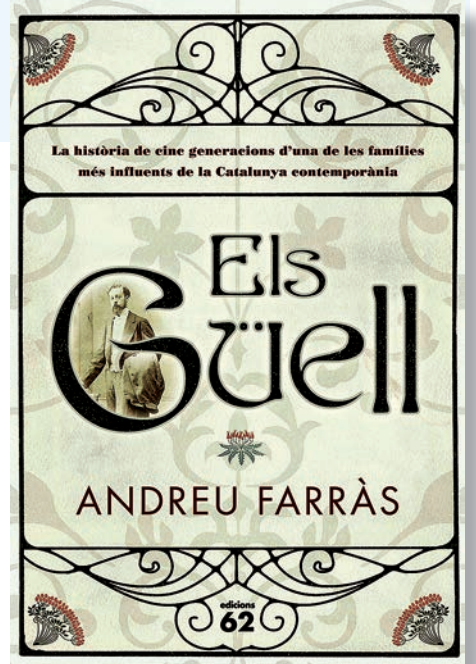
República i el franquisme, i Juan Claudio Güell Churruca, ja a l'ombra de Franco, i a Madrid. Una nissaga que és un exemple de primera magnitud del que fa quinze anys analitzava el llibre *L'oasi català: la permanència històrica dels (pocs) cognoms que dominen l'elit de Barcelona*.

I n'és un exemple per molts motius: pel lideratge empresarial però sempre amb vincles amb el poder, des de la monarquia borbònica, pretèrita i actual, fins a l'aparell franquista; pels lligams matrimonials que els ha emparentat amb famílies burgeses i aristocràtiques (especialment els López, marquesos de Comillas, i els Sentmenat); per la diversitat d'institucions, polítiques i econòmiques, que han encapçalat, i per la identificació diversa que han tingut amb el catalanisme (conservador): entre el federalisme de Joan Antoni Güell

i l'espanyolisme natural del seu fill, entregat amb cos i ànima al bàndol franquista.

És per això que a *Els Güell* no només llegirem la història d'una família, sinó que també els fets més rellevants de la nostra història contemporània. Contínuament hi trobarem paral·lelismes amb l'actualitat, encara que l'autor se'ls estalvia. Però hi són. Fixeu-vos en les paraules (poc profètiques) de Joan Antoni Güell l'any... 1940: «Crec que caldria proposar-se, prenent exemple de la Confederació Helvètica, una espècie d'Estat Confederat Espanyol.» Encomiable. I hilarant. Com dèiem, en aquest llibre llegirem la història del país a través d'una família que l'ha vista passar des d'una posició privilegiada. I, llegit des de la Catalunya d'avui, servirà per constatar que, sovint, la història és dolorosament actual.

David Claret
Arquitecte i geògraf

Crítica teatral

L'altra cara del mirall de la vida real

«QUAN L'AMOR ÉS UN JOC», de Miquel Murga.
INTÈRPRETS: Pere Anglas, Edu Gibert, Claudia Longarte, Edi Barceló.
«UNA FAMÍLIA INDECENT», d'Ever Blanchet.
INTÈRPRETS: Jordi Cadellans, Cristina Solà, Iraidà Sardà i Carla Lladó.
DIRECCIÓ: Miquel Murga.
Versus Teatre i Teatre Gaudí, Barcelona.
Fins a l'11 de setembre.

El director Ever Blanchet ha recuperat una comèdia seva escrita fa uns anys, inèdita fins ara, basada inicialment en els estralls de la corrupció i que, un cop revisada, ha acabat sent una metàfora sobre una altra mena de corrupció, la més amagada dins del clan familiar: una mare viuda, dues filles que es fan les espavilades i un gendre amb un os a l'esquena.

Una família indecent, dirigida per Miquel Murga, fa una dissecció al Teatre Gaudí Barcelona del costat fosc d'una societat instal·lada en la picaresca. L'autor juga amb un llenguatge i un registre quotidians i geogràficament locals. Ja fa uns quants anys, potser deu, que va saltar a la llum que les obres de

Els actors Pere Anglas i Edu Gibert, dos dels intèrprets de la comèdia «Quan l'amor és un joc», dirigida per Miquel Murga.

la Sagrada Família no tenien permís municipal arran d'un silenci administratiu que provenia del 1885, quan Antoni Gaudí va demanar una modificació del primer permís del 1883, després de la col·locació de la primera pedra.

Però sempre hi ha algun funcionari que s'extralimita en les seves funcions. I en la ficció, aquest funcionari és el protagonista de la comèdia *Una família indecent*, tècnic inspector de permisos que, estant de baixa per depressió, elabora per iniciativa personal un complex estudi de seguretat sobre el temple de la Sagrada Família.

Comèdia, doncs, que va pujant de to

i que està a les mans de la interpretació de cadascun dels personatges. Els espectadors d'*Una família indecent* no han d'esperar cap gir sorprenent ni cap final espectacular perquè l'atractiu de la comèdia és allò que hi passa, allò que es diuen, allò que s'amaguen i allò que tramen per fer-se mal els uns als altres malgrat que també salta a la vista que s'estimen a pleret amb una complicitat egoista evident.

I en l'altra comèdia, dirigida per Miquel Murga, l'amor dona per molt. I encara més si és un joc. Com el joc que comença net i acaba enterbolit i que teixeix amb una aparent ingenuïtat la

jove protagonista que embolica el millor amic del seu pare en un moment en què les veteranes relacions de parella d'ells dos trontollen. L'estiu del 2016 ha estat, sobretot, l'estiu de Rio de Janeiro i Miquel Murga, aquí també autor, ha recuperat la comèdia que fa deu anys va estrenar al Teatre Borràs amb el títol *Tres dies a Rio*.

Una reescriptura i una redimensió escènica i de personatges han convertit aquella comèdia en l'actual *Quan l'amor és un joc*, que continua bevent de les fonts de la pel·lícula del 1977, *Un moment d'égarement*, de Claude Berri, que ha tingut una nova versió de Jean-François Richet l'any passat, estrenada aquí amb el títol *Una semana en Córcega*, i que, abans, el 1984, ja havia interessat també el director Stanley Donen, amb el film *Blame it on Rio*, amb el granat Michael Caine i la jove Michelle Johnson.

Als espectadors de *Quan l'amor és un joc* no els costa gaire veure-les venir, però precisament aquest «veure-les venir» fa que se segueixi amb interès la trama per saber com se'n sortiran, principalment a partir de la segona meitat quan l'embolic de tirar la pedra i amagar la mà pren força. Dues comèdies lleugeres, doncs, sota la mà de Miquel Murga, en què queda clar que l'amor, com deia abans, dona per molt, sobretot en cinema i en teatre, que són l'altra cara del mirall de la vida real.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
andrusotorra@gmail.com

Des del carrer

Nora Vela, gran estudiosa dels goigs

«El cant dels goigs convida a una fusió col·lectiva»

Miquel Àngel Codina

Doctora en Filologia Romànica i diplomada en Biblioteconomia i Documentació, Nora Vela és autora de nombroses publicacions acadèmiques en l'àmbit de la bibliografia i la filologia. És una gran estudiosa dels goigs. És membre de la junta directiva de l'associació Amics dels Goigs. A més, és la creadora i editora del blog Bibliogoigs.

Com definiria els goigs?

Els goigs són unes composicions poètiques dedicades a lloar la Mare de Déu o els sants. S'hi descriuen, tot rimant en vers per poder-los entonar, fets de la seva vida. Aquests goigs van començar per cloure pregàries en esglésies i ermites per tal d'acabar amb joia i en comunitat, tots junts i alegres, un acte religiós: una missa, un rosari... La seva transmissió va anar evolucionant: de l'oralitat es va passar a les còpies manuscrites per recordar les lletres. Quan va sorgir la impremta, els goigs es van passar al paper tal com els coneixem ara. Per fer-los més motivadors s'hi van afegir imatges marianes o dels sants tot ornamentant la pàgina dels versos. A finals del segle XIX es va poder imprimir també les partitures al mateix foli. Després s'afegiren al revers del full notes històriques de la devoció a la qual es cantava. Ara hi ha fulls amb el codi QR imprès que permet sentir la melodia tot acostant-hi un dispositiu mòbil.

Què aporten els goigs a l'Església i a la religiositat popular?

Una participació joiosa, activa i melòdica, espontània, dels presents, feligresos i amics, en celebracions ocasionals i festives: misses dominicals, aplecs de festes majors... El cant dels goigs convida a una fusió col·lectiva. Les primeres notes que se senten fan reaccionar la concurrència de seguida per sumar-se al càntic, ja que suposa una invitació oberta a tothom, i és senyal alegre de comiat i germanor rere l'ofici religiós precedent.

Tot i que els seus orígens es remunten a l'edat mitjana, pensa que continuen vigents avui dia?

Com a fenomen festiu a les celebracions religioses, els càntics han evolucionat com els gustos de la societat i potser són més engrescadores les tonades en ritmes més actuals. Com a fet literari, amb tota una història al darrere de testimonis documentals, no han deixat d'estudiar-se mai en àmbits acadèmics, pel valor de la seva transmissió escrita i per aspectes d'antropologia religiosa. Com a fet artístic, des de les velles xilografies de representacions marianes i dels sants fins als agosarats dissenys moderns, tot és analitzable encara que no són objecte de tanta dedicació com les lletres poètiques i ben rimades.

Quines són les funcions de l'associació Amics dels Goigs?

Vetllar i conservar el ric arxiu de goigs i altres materials aportats pels socis i amics que, des del 1922, no han deixat d'interessar-se per aquests fulls tan meravellosament rics i variats, fent-hi aportacions i consultes. Aplegar-los, ordenar-los i darrerament informatitzar-ne les dades per poder difondre'n millor la informació dels continguts són les missions que ens proposem. A més, editem nous goigs, un butlletí que fa d'intermediari entre els socis i els seus interessos i tenim el blog <http://assocamicdelsgoigs.blogspot.com.es/>.

És la creadora i editora de Bibliogoigs. Què hi podem trobar?

Els webs, en forma de pàgines o de blogs, han possibilitat la difusió dels goigs. Mai com fins ara els goigs havien sortit a la llum fora dels seus arxius públics o privats. En pocs anys han estat moltes les institucions i els amants dels goigs que han situat les imatges dels seus fulls al ciberespai. Des de fa uns anys, cada dia penjo els goigs del sant o de la devoció del dia a Bibliogoigs. Són un total de 3.246 fulls fins avui! Al lateral es troba l'univers dels goigs connectable, ara per ara, per internet: altres webs d'institucions estudioses i de col·lectius d'amics amb blogs a la xarxa, notícies puntuals, topònims relacionats amb les devocions, músiques audibles... Tot un món cultural de joia i d'esperança cristiana centrada en els goigs, els seus festius càntics col·lectius i els estudis que els interpreten sota diferents prismes.

Rauxa

Des de l'hostatgeria

Eduard Brufau

En un món atribolat i assedegat de sentit, l'hospitalitat monàstica atrau d'una manera gairebé instintiva. Tot hoste que és acollit dins d'un monestir per uns dies hi troba allò que cerca: silenci, ordre i pau. De vegades el contrast entre l'atragada vida quotidiana i la profunda quietud de l'hostatgeria és tan brusc que al començament l'hoste es pot sentir fins i tot aclaparat. Però el mateix ritme de la comunitat, marcat per les pregàries i els àpats, s'encarrega d'inserir el nouvingut en l'ordre comunitari i s'evita així una estada desvagada, al marge tant de la vida dels monjos, que tan bé l'acullen, com de la resta d'hostes.

Les llargues estones de silenci permeten anar adquirint una mirada pausada i atenta: així, es pot prendre consciència, per exemple, de les pedres ben escairades que fa 700 o 800

anys que són exactament al mateix lloc, i que conformen espais —l'església, el claustre, la sala capitular...— que continuen tenint la mateixa funció per a la qual van ser concebuts. És un tast d'eternitat; la vida dels monjos, centrada en la pregària i el treball, ordenada per una rutina benèfica que fuig dels extrems, assenjala a l'hoste un model de vida que cerca la unificació; finalment, la senzillesa, l'obediència i l'abaixament que es demanen al monjo o la monja fan veure a l'hoste l'absurd dels criteris i principis que regeixen el món, com ara l'èxit, el màrqueting o l'esperit emprenedor. La vida monàstica no és pas perfecta, però ofereix a l'hoste un model intensificat del que ha de ser tota vida cristiana. L'estada al monestir ens ajuda a no oblidar-ho.